

[Statsministeren]

hvori hjemmestyret er eneaktionær. Holdingselskabet forudsættes efter en begrænset periode nedlagt, og aktierne i Kalaallit Niuerfiat Service A/S og Kalaallit Niuerfiat Detail A/S overdraget til hjemmestyret.

Rederiaktieselskabet skal ejes af hjemmestyret og rederiet J. Lauritzen A/S med henholdsvis $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{3}$ af aktiekapitalen.

Ved Den kgl. grønlandske Handels overgang til hjemmestyret pr. 1. januar 1986 valgte en række statstjenestemænd at opretholde deres ansættelsesforhold til staten, således at de fortsatte deres tjeneste under Kalaallit Niuerfiat som udlånte statstjenestemænd. De pågældende statstjenestemænd har af hjemmestyret fået tilbud om at overgå til direkte ansættelse under et af de tre aktieselskaber.

I lovforslaget fastslås det, at de statstjenestemænd, der ikke ønsker at modtage hjemmestyrets tilbud om ansættelse i Kalaallit Niuerfiat Service A/S, er forpligtede til at være udlånt til dette selskab, også i overgangsperioden, hvor selskabet ejes af et 100 pct. hjemmestyreejet holdingselskab.

Lovforslaget er tiltrådt af Grønlands hjemmestyre.

Idet jeg i øvrigt nærmere henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg har herved den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af Europaaftale om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og republikken Polen på den anden side af den 16. december 1991.

(Beslutningsforslag nr. B 35).

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af Europaaftale om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og republikken Ungarn på den anden side af den 16. december 1991.

(Beslutningsforslag nr. B 36).

Europaaftalerne med Polen og Ungarn blev undertegnet i Bruxelles den 16. december 1991 og er et vigtigt skridt i udbygningen af forbindelserne mellem EF og landene i Central- og

Østeuropa. Aftalerne træder i stedet for tidligere aftaler mellem EF og Polen og Ungarn om handel samt økonomisk og handelsmæssigt samarbejde.

Indgåelsen af aftalerne er en naturlig følge af den udvikling, som Polen og Ungarn har undergået i de senere år i retning mod et konsolideret demokrati og markedsøkonomi, og som forhåbentlig vil fortsætte i de kommende år.

Europaaftalerne skal ses som en bekræftelse af det ønske, der eksisterer hos parterne om tættere forbindelser på en lang række områder, såvel politiske som økonomiske og handelsmæssige, og som skal bane vejen for, at Polen og Ungarn på længere sigt kan ansøge EF om medlemskab.

Jeg vil gerne bemærke, at det oprindeligt var forudset, at der samtidig med ikrafttræden af aftalerne med Polen og Ungarn skulle træde en aftale med Tjekkoslaviet i kraft. Den interne udvikling i Tjekkoslaviet i retning mod deling af landet i to selvstændige stater har imidlertid medført, at Danmark på linie med de fleste andre EF-lande har stillet ratifikationsproceduren for aftalen med Tjekkoslaviet i bero. Fra dansk side vil vi under vort EF-formandskab arbejde for en hurtig forhandling af associeringsaftaler med de to nye lande – Den Tjekkiske Republik og Slovakiet.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslagene, skal jeg anbefale disse til det høje Tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 199

1) Til miljøministeren af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvor mange tilfælde (pct.) Frederiksborg Amtsråd har haft bemærkninger til lokalplanforslag fremsendt af amtets 19 kommuner i årene 1991 og 1992?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren har en formening om, at Frederiksborg Amt i mange tilfælde, måske for mange, har bemærkninger, indsigelse og nedlægelse af veto til kommunernes lokalplanforslag

[Ole Donner]

og dermed er en medvirkende årsag til, at planlægningen i amtets kommuner bliver væsentligt forsinket.

Miljøministeren (Per Stig Møller):

I perioden fra 1. januar 1991 og frem til 27. november i år offentliggjorde kommunerne i Frederiksborg Amt i alt 138 lokalplanforslag. Frederiksborg Amt gjorde som regionplanmyndighed indsigelse mod 17 af de offentliggjorte lokalplanforslag, hvilket svarer til 12 pct. Ud over de 17 indsigelser havde amtet bemærkninger til 16 andre lokalplanforslag – og det er jo altså bemærkningerne, spørgeren ønsker oplysninger om.

Men hertil skal det siges, at bemærkninger til kommunernes lokalplanforslag ikke forsinkes kommunernes planlægning, fordi bemærkninger ikke er det samme som indsigelser. Kommunerne vil derfor kunne vedtage en lokalplan endeligt uden forudgående forhandling med amtet, selv om amtet er kommet med bemærkninger.

Bemærkninger til en lokalplan må ses i lyset af, at en lokalplan ikke kan tilsidesætte anden lovgivning som f.eks. vejlovgivningen, naturbeskyttelsesloven og miljøbeskyttelsesloven, lovområder, inden for hvilke amtet jo altså har beføjelser. Det er ikke hensigtsmæssigt, at en lokalplan efterlader tvivl om forholdet til anden lovgivning. På den baggrund opfatter jeg Frederiksborg Amts bemærkninger til de 16 lokalplanforslag som rådgivning og som service over for kommunerne, en service, som er medvirkende til, at der ikke tilvejebringes lokalplaner, hvis forhold til f.eks. vejlovgivningen, naturbeskyttelsesloven eller miljøbeskyttelsesloven er uafklaret.

Når Frederiksborg Amt derimod gør indsigelse – altså indsigelse – mod lokalplanforslag, hvilket er det samme som at nedlægge veto, så er det klart, at planlægningen stilles i bero, indtil der er opnået enighed mellem kommunen og amtet, eller indtil sagen i sin yderste konsekvens indbringes til ministerens afgørelse.

Planstyrelsen har oplyst mig om, at ud af de 17 indsigelser – altså vetosager – som amtet har foretaget igennem de sidste knap 2 år, er der i de 12 tilfælde opnået enighed mellem amt og kommune. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har været 2 måneder, og man har

i størstedelen af tilfældene opnået enighed i løbet af få uger. De sidste fem tilfælde udgøres af verserende indsigelsessager. Ingen af disse sager er indbragt for mig, og de plejer altså også at blive klaret lokalt.

Ole Donner (FP):

Jeg vil takke miljøministeren for et meget fyldestgørende svar, og så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren har nogen fornemmelse af, hvordan den indsigelsesprocent ligger i forhold til andre amter i Danmark.

Så vil jeg godt sige, at jeg er bange for – eller rettere sagt: jeg er næsten sikker på – at ministeren ikke har fået helt korrekte oplysninger i sagen, for det er nemlig sådan i Frederiksborg Amt, at man næsten pr. definition skriver ud til kommunerne, hver gang der indsendes en lokalplan, for at gøre opmærksom på, at man gør indsigelse mod den, indtil man har haft mulighed for at gennemgå den nærmere. Det er i hvert fald de oplysninger, jeg har fået.

Men jeg vil som sagt gerne høre, om ministeren kan sige noget om, hvordan det ligger i forhold til de øvrige amter.

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Det foreligger der jo ikke nogen statistik over, men jeg har naturligvis i anledning af sagen forhørt mig i Planstyrelsen, som jo følger dette område, og der er, så vidt det er oplyst for mig, ikke grund til at antage, at der skulle være væsentlige forskelle mellem Frederiksborg Amts fremgangsmåde og de øvrige amters fremgangsmåde.

Vedrørende spørgsmålet, om jeg skulle have fået nogle forkerte oplysninger, så er det jo en ganske alvorlig sag, hvis jeg har fået forkerte oplysninger. Men de oplysninger, jeg har leveret her i Folketinget nu, svarer ganske til den pressemeddelelse, Frederiksborg Amt selv har sendt ud, og som amtspolitikerne i Frederiksborg Amt må holde amtet ansvarligt for. I dag, hvor amtet kommer præcis til de samme tal, som jeg har leveret, er det 12-13 pct. af i alt 138 lokalplanforslag, der er gjort indsigelser over, og de er klaret i løbet af få uger. Man har så også haft bemærkninger; de klares jo uden opsættende virkning lokalt, og det er altså for at gøre opmærksom på, at man ikke kommer til at bryde anden lovgivning.

[Miljøministeren]

Så de tal, jeg har oplyst her, svarer til amtets tal, og hvis disse tal skulle være forkerte, har jeg altså fået forkerte tal, og så er det også en amtspolitisk sag, man må klare dér. Der er ikke nogen forskel mellem Planstyrelsens og amtets oplysninger til mig.

Ole Donner (FP):

Jeg takker for de sidste oplysninger. Jeg lægger ikke så stor vægt på, hvad der står i en pressemeddelelse fra Frederiksborg Amt; de har jævnlig vist sig at være forkerte. Men jeg forstår selvfølgelig, at ministeren har fået de oplysninger, der er givet her i Folketinget, og dem stiller jeg mig tilfreds med i første omgang. Jeg vil dog forbeholde mig eventuelt at vende tilbage med et skriftligt spørgsmål, når jeg selv har foretaget yderligere undersøgelser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 187**2) Til arbejdsministeren af:****Poul Erik Dyrland (S):**

»Vil ministeren redegøre nærmere for, hvorfor ministeren ikke vil udsende AT-anvisning om trafikalskabernes planlægning af arbejdstid og pauser for buschauffører?«

Skriftlig begrundelse

I et svar til spørgeren på spørgsmål nr. S 72 henviser ministeren til, at det er Arbejds miljørådets indstilling, at ministeren ikke skal udsende AT-anvisningen.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Denne sag om trafikalskabernes planlægning af arbejdstid og pauser for buschauffører har haft et langt og kringlet forløb, men er heldigvis nu afsluttet, og afsluttet, synes jeg, med et godt resultat bl.a. på baggrund af hr. Poul Erik Dyrlands egen store interesse for sagen. Jeg vil dog gerne slå fast, at selv om sagen har taget lang tid, har buschaufførerne i det ganske land jo ikke været retsløse imens. Der er som bekendt allerede regler i arbejdsmiljølovgivningen, som har taget højde for de situationer, vi her har med at gøre.

Der er nu i tilknytning hertil udsendt et såkaldt AT-cirkulære om buschaufførers arbejdstid og pauser. Jeg har i et tidligere svar redegjort herfor, og jeg tror ikke, at jeg kan føje meget til dette svar. Sagen er nemlig meget ligetil.

Når der ikke udstedes en såkaldt AT-anvisning, er det, som også spørgeren angiver i begrundelsen for dette spørgsmål, fordi nogle af arbejdsmarkedets parter har haft indvendinger herimod. Jeg har i min ministertid altid lagt stor vægt på parternes mening både i store og i små sager, og jeg har ikke fundet det hensigtsmæssigt at udsende en anvisning, fordi arbejdsgiversiden har påpeget, at en sådan ville gribe ind i et område, der er reguleret ved overenskomster. I stedet har man valgt cirkulæreform, fordi det hermed sikres, at lovgivningen bliver håndhævet, uden at der gribes direkte ind i et overenskomstdækket område.

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg takker ministeren for svaret.

Ministeren og jeg har jo før både talt og skrevet sammen om denne sag, og en af de sidste besvarelser, ministeren har givet, er svaret på spørgsmål nr. S 72, hvor ministeren som begrundelse for ikke at udsende den såkaldte AT-meddelelse, anfører, at det er på baggrund af Arbejds miljørådets indstilling. Derfor kunne jeg tænke mig at spørge ministeren: Ligger der en indstilling fra Arbejds miljørådet, eller er det ikke sådan, at den eneste årsag til, at man ikke har kunnet udsende denne AT-meddelelse, netop er, at arbejdsgiverne er gået imod med den begrundelse, at man griber ind på overenskomstområdet?

Så kunne jeg også godt i den forbindelse spørge ministeren, om ministeren er vidende om, hvad det så er for områder på overenskomstområdet, man griber ind i. Det kunne egentlig være interessant at få det at vide. Jeg skal til ministerens oplysning sige, at jeg har studeret det her meget nøje og har haft svært ved at få øje på, hvilket overenskomstområde man griber ind i.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Sagen har været behandlet i Arbejds miljørådet, og efter dette møde er der udgået en skrivelse, hvor der omhyggeligt bliver gjort rede for de forskellige parter indstilling til afgørel-

[Arbejdsministeren]

sen af dette spørgsmål. Herunder har man fra arbejdsgiverside påtalt, at visse bestemmelser i den anvisning, som var blevet forelagt, greb ind i eksisterende overenskomster.

Nu er det ikke sådan, at jeg har et fuldstændigt overblik over samtlige overenskomster i dette land – det har vi slet ikke i Arbejdsministeriet – og derfor er det ikke mig, der kan svare konkret på spørgsmålet om, hvilke overenskomstområder det drejer sig om. Men det er da givet, at når arbejdsgiverne påpeger det, så vil de også kunne svare på, hvilke områder det er.

Det er jo sådan, at selv om der kommer en indstilling fra Arbejdsmiljørådet, hvor parterne ikke er enige, så skal vi have en afgørelse alligevel, og dér bestræber jeg mig altid på at sørge for, at begge parter bliver nogenlunde lige utilfredse. Det tror jeg også har været tilfældet i denne sag, men for selve spørgsmålets klaring i det daglige er det ikke desto mindre en helt tilfredsstillende løsning, der er fundet.

Poul Erik Dyrlund (S):

Vil ministeren gøre sig den overvejelse at kigge på, hvad det så er for nogle bestemmelser i den pågældende anvisning, der griber ind. Det kunne jo være, at disse bestemmelser kunne ændres, således at man kunne få anvisningen ud alligevel.

Jeg vil da også godt spørge ministeren, om ikke han er enig i, at der kan være situationer, hvor overordnede hensyn tilsidesætter hensynet til den indstilling, der ligger hos parterne.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg har ikke meget nyt at føje til. Det er min helt bestemte opfattelse, at den fremgangsmåde, der nu er valgt, er tilfredsstillende til løsning af det problem, som hr. Poul Erik Dyrlund har rejst.

Der er visse forskelle mellem begrebet en anvisning og begrebet et cirkulære. Anvisningen henvender sig til begge parter på arbejdsmarkedet, hvorimod cirkulæret først og fremmest henvender sig til Arbejdstilsynets lokale folk, som her bliver gjort opmærksom på, at der er et problem, og at reglerne er sådan og sådan, og at man bør være opmærksom på, om disse regler bliver fulgt, og det finder jeg fuldt tilfredsstillende som en afgørelse på denne sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 188**3) Til arbejdsministeren af:****Poul Erik Dyrlund (S):**

»Vil ministeren oplyse, hvorfor ministeren ikke for længst har iværksat den oplysningskampagne, som Folketinget besluttede i forbindelse med vedtagelsen af B 68 (Forslag til folketingsbeslutning om forebyggelse af vold mod børn og unge på arbejdsmarkedet og af arbejdsskader, folketingsåret 1991-92), og vil ministeren endvidere begrunde, hvorfor ministeren ikke har nedsat den i B 68 omtalte kampagnegruppe?«

Skriftlig begrundelse

Folketinget vedtog at pålægge regeringen at iværksætte en massiv oplysningskampagne om børn og unge i fritidsjob bl.a. i anledning af EF-arbejdsmiljøåret.

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg stillede den 10. november 1992 ministeren et spørgsmål om, hvornår B 68, punkt 2, føres ud i livet. Det svar, jeg fik af ministeren, siger noget om, at Direktoratet for Arbejdstilsynet har lavet et idéoplæg og ikke ret meget mere. Jeg vil derfor gerne vide, om ministeren agter at rette sig efter det folketingsflertal, som har besluttet følgende:

- »– Til at gennemføre oplysningskampagnen nedsættes en kampagnegruppe med repræsentanter fra Undervisnings- og Forskningsministeriet, Arbejdsministeriet og arbejdsmarkedets hovedorganisationer,
- oplysningskampagnen rettes mod børn og unge, forældrene og arbejdsgiverne med en speciel indsats over for de små virksomheder,
- med det formål at forbedre og forstærke den arbejdsmarkedsorienterede undervisning i folkeskolen arrangeres der amtslige endagskurser for lærerne i folkeskolen. Endvidere etableres der på lærerseminarierne længerevarende kurser om arbejdsmarkedsundervisning,
- kampagnen gennemføres i 1992 og 1993, og der tilvejebringes de fornødne midler hertil.«

[Poul Erik Dyrlund]

Jeg vil gerne spørge, hvornår ministeren agter at sætte disse ting i værk.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Spørgsmålet om, hvorvidt jeg agter at rette mig efter, hvad et flertal i Folketinget har besluttet, betragter jeg nærmest som en fornærmelse imod mig. Naturligvis gør jeg det.

Med hensyn til det konkrete spørgsmål kunne jeg egentlig nøjes med at henvise til mit tidligere skriftlige svar på næsten det samme spørgsmål, men jeg kaster mig alligevel ud i en ny formulering af svaret, bl.a. fordi spørgeren synes at antyde, at der ikke er foretaget noget for at følge folketingsbeslutningen om forebyggelse af vold mod børn og unge på arbejdsmarkedet op, og det er selvfølgelig ikke rigtigt.

Lad mig slå fast med det samme: Oplysningskampagnen er indledt. Der er en række initiativer i forbindelse med arbejdsmiljøåret, dels fra Arbejdsmiljøinstituttet, dels fra Arbejdstilsynet. Der er en række ting, som endnu ikke er iværksat, men som er på planlægningsstadiet, men én ting, som i hvert fald allerede er iværksat, er såmænd et computerspil, hvor man anvender den nye teknik til at komme ud med sit væsentlige budskab.

Jeg er ked af, at hr. Poul Erik Dyrlund åbenbart ikke rigtig har bemærket det, men jeg skal gerne stille mig til rådighed, så hr. Poul Erik Dyrlund i praksis kan komme til at spille med dette computerspil og dermed kan overbevise sig om, hvor effektivt et pædagogisk instrument der her er tale om.

Det er selvfølgelig et tilbud, der står til rådighed for børn og unge, for skoler osv., og jeg er såmænd overbevist om, at det er der mere effekt i end ganske mange, om jeg så må sige flade pjecer, som man sædvanligvis sender ud i stort antal.

Dette initiativ kan selvfølgelig ikke stå alene, og derfor arbejdes der i øjeblikket med en række supplerende tiltag. Det er jo sådan – og det er jeg sikker på at erfarne kampagnefolk vil give mig ret i – at en slagkraftig oplysningskampagne ikke bliver til på få måneder; det tager tid, hvis der skal komme noget ud af det, og det skal der.

Jeg står en smule uforstående over for spørgsmålet om den manglende kampagnegruppe. B 68 nævner ikke noget om nogen kampagnegruppe. Arbejdstilsynet er blevet

bedt om at gå i gang med den opgave, som beslutningsforslaget lægger op til, og jeg er fuldt tilfreds med, at det bliver Arbejdstilsynet, der kommer til at forestå den del af opgaven.

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg takker selvfølgelig ministeren for svaret, men jeg er ikke tilfreds med svaret.

Ministeren siger, at der ikke står noget i B 68 om en kampagnegruppe. Det, jeg citerede før, var fra det beslutningsforslag, der er vedtaget i Folketinget, og jeg har altså den opfattelse – i modsætning til ministeren, kan jeg høre – at bemærkningerne til beslutningsforslaget er ministeren lige så bundet af som af forslaget som sådan. Og dér står klart og tydeligt det, som jeg citerede før.

Det er rigtigt, at der ifølge det svar, som ministeren har givet på mit spørgsmål nr. S 124, er udarbejdet et computerspil. Men så rækker svaret altså heller ikke længere.

Jeg synes, at man i hvert fald på baggrund af det, der kan udledes af det svar, jeg har fået, udviser meget lidt fantasi på dette område. Det er netop derfor, jeg finder det væsentligt, at ministeren lever op til det, der står i beslutningsforslaget om at nedsætte en kampagnegruppe med deltagere fra ministerierne og fra arbejdsmarkedets parter. Det kunne jo være, at kreativiteten ville udvikle sig væsentlig mere end det, man har lagt for dagen indtil nu.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Hr. Poul Erik Dyrlund svæver fortsat i den vildfarelse, at det eneste, der sker, er det såkaldte computerspil. Der er andre initiativer under planlægning i øjeblikket, og nogle af de ideer, der har været nævnt, er spots i fjernsynet, gratis pjecer – selv om jeg er lidt skeptisk over for pjecer – men i øvrigt en kampagne, som er rettet ikke kun mod børn og unge, men også mod deres forældre.

Derudover er der i forbindelse med arbejdsmiljøåret en række initiativer, som ligger helt inden for den ramme, der er angivet i B 68. For midler fra Arbejdsmiljøfonden har man 300 lærere på kursus, der er afholdt miljøuger forskellige steder i landet, der er planlagt fire videofilm, der er startet et erhvervsrettet projekt, som sigter på tekniske skoler og produktions-skoler, og der er forskellige spørgeskemaundersøgelser.

[Arbejdsministeren]

Arbejdstilsynet arbejder med arbejdsmiljøproblemer i landbruget og har haft seminarer i den anledning, og der er undervisning af 10. klasser i arbejdsmiljø. »Børnearbejde og forældre« er et andet tema. Der er drama om arbejdsmiljø, forskellige konkurrencer omkring arbejdsmiljø for børn og unge, et arbejdsmiljøprojekt i folkeskolen om børns og unges arbejde og forskellige udstillingsaktiviteter.

Der er altså et hav af ideer, hvoraf en del allerede er udført, en del er under udførelse, og endnu nogle er på planlægningsstadiet, og det er jo også sådan, at det hele skal finde sted i løbet af arbejdsmiljøåret, der jo som bekendt først slutter i begyndelsen af 1993.

Poul Erik Dyrland (S):

Jamen det er jo glædeligt at høre, at der er sat en masse aktiviteter i gang, og det er lidt ærgerligt, at ministeren i svaret på mit spørgsmål, der blev stillet så sent som den 10. november, ikke kunne overkomme at remse alle disse initiativer op. Men det er glædeligt at høre, at man er i gang med disse ting.

Jeg er dog nødt til til sidst at stille ministeren det konkrete spørgsmål: Vil ministeren ned sætte den i beslutningsforslaget omtalte kampagnegruppe?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg agter naturligvis at leve op til de beslutninger, som Folketinget har truffet. Hvilken form en sådan kampagnegruppe – hvis man nu skal kalde den det – skal have, kan man naturligvis diskutere, men jeg er af den klare opfattelse, at Arbejdstilsynet som sådan har ganske stor ekspertise i den slags kampagner og udmærket kan fungere fuldt ud tilfredsstillende som en kampagnegruppe. Jeg har faktisk meget stor tillid til Arbejdstilsynet i disse spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 192**4) Til finansministeren af:****Jes Lunde (SF):**

»Hvad er nettovirkningen på beskæftigelsen af den indgåede finanslovaftale set i forhold til den gældende finanslov for 1992?«

Finansministeren (Henning Dyremose):

Hr. Jes Lunde spørger: »Hvad er nettovirkningen på beskæftigelsen af den indgåede finanslovaftale set i forhold til den gældende finanslov for 1992?« Og det er jo et godt spørgsmål.

Det at øge beskæftigelsen og reducere arbejdsløsheden har været helt afgørende for de seks partier, der indgik finanslovaftalen, men vi har ikke desto mindre været en lille smule forsigtige med at give et skøn over, hvor meget det ville betyde, fordi det, vi jo i vid udstrækning gør, er at give kommuner, amter, elselskaber, virksomheder osv. en række muligheder for at investere.

Vi tror på, at de vil anvende disse muligheder, men vi kan jo ikke garantere det. Dertil kommer, at udviklingen i arbejdsløsheden jo påvirkes af den udefra kommende konjunktur, hvor vi i de seneste måneder har været igennem en valutauro, der har skabt en forringelse af den danske konkurrenceevne. Derfor tager vi en hel masse forbehold.

Med alle disse forbehold kan jeg så sige, at vi forventer, at med finanslovsforliget med tilbehør vil beskæftigelsen i 1993 blive øget med ca. 20.000 og i 1994 med godt 30.000 – set isoleret som konsekvens af finanslovaftalen.

Jes Lunde (SF):

Nu har Finansministeriet jo nogle erfaringer med at skønne beskæftigelseseffekter. Sidst vi lavede et forlig – aktiveringsforliget i foråret – skønnede man en beskæftigelseseffekt på 50.000; det viste sig at blive vel omkring 10.000. Derfor vil jeg godt spørge, om man i Finansministeriet har ændret sine principper for, hvordan man skønner over disse ting, eller om vi kan forvente, at det nye tal på disse 20.000 er lige så usikkert som det tal, man nævnte i forbindelse med aktiveringsforliget.

Og så vil jeg gerne spørge, hvad der sker, hvis tallet 20.000 ikke nås. Er der mellem forligspartierne aftalt en klausul, sådan at man, hvis finanslovsforliget viser sig ikke at have den effekt, som man havde regnet med, tager en genforhandling og hanker op i forliget og prøver på at se, hvad man så kan gøre ekstra for at nå den beskæftigelseseffekt, som finansministeren her har givet udtryk for at han skønner der vil komme?

Poul Nødgaard (FP):

[Poul Nødgaard]

Jeg vil godt stille et spørgsmål til finansministeren vedrørende tallet 20.000. Det kan man jo have en vis tvivl om, men o.k., vi siger, at det nok bliver nogenlunde i det leje.

Så vil jeg godt spørge finansministeren: Der er jo så 310.000 andre arbejdsløse, hvad havde regeringen forestillet sig at der skulle ske med disse 310.000? Vil man bare uden videre acceptere, at det bliver ved med at køre, som det kører, med at folk går på overførselsindtægter i stedet for at komme i gang med noget arbejde? I den forbindelse vil jeg gerne spørge finansministeren, om ikke vejen frem var at få nogle skattnedsættelser, der betød, at folk fik en meget større disponibel indkomst. Dermed ville man automatisk sætte titusinder i gang med at arbejde. Det er jo den vej, vi skal, og det vil jeg gerne have at finansministeren vil bekræfte her i Folketinget.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Nu er beskæftigelseeffekten af aktiveringsforliget jo et tal, der drejer sig om 1993, og derfor kan hr. Jes Lunde af gode grunde endnu ikke vide, hvor meget det bliver, al den stund vi stadig væk er i slutningen af 1992. Jeg vurderer, at det bliver væsentlig større end de 10.000, som hr. Jes Lunde anfører, og det mener jeg også at de seneste tilgangstal til orlovsordninger og den slags ting indicerer.

Men det er da bl.a. belært af erfaringerne fra de regneforudsætninger, som blev anvendt i foråret i forbindelse med aktiveringsforliget, at vi har prøvet på at lave en endnu mere forsigtig præsentation denne gang, end vi gjorde i foråret. Det blev også i foråret præsenteret som regneforudsætninger for forliget og ikke et løfte om et antal arbejdspladser, men belært af erfaringerne har vi været endnu mere forsigtige med at præcisere regneforudsætninger og usikkerhed.

Men så vil jeg godt sige, at aktiveringsforliget i foråret og så de beskæftigelsesinitiativer, der nu ligger, i deres natur er helt, helt forskellige, og derfor vil jeg personlig mene, at der er en væsentlig større grad af sikkerhed omkring det skøn, vi har afleveret her i dag, end om det skøn, vi i foråret afleverede i forbindelse med aktiveringsforliget som regneforudsætninger. Der er selvsagt ikke nogen klausul i aftalen.

Hr. Poul Nødgaard griber nok med sit spørgsmål ind i spørgetidens punkt 6, spørgs-

mål nr. S 194, men ikke desto mindre vil jeg godt sige, at regeringen også tror på, at skattelettelser er vigtige. Derfor ville vi godt have lavet en miks, hvor vi både fremmede anlægsinvesteringer og havde beskedne skattelettelser, der kunne stimulere beskæftigelsen. Men i en situation, hvor underskuddet på statsbudgettet vurderes til ca. 40 mia. kr., er der jo ikke plads til at give store ufinansierede skattelettelser. For selv om skattelettelser fører til ny aktivitet, viser alle udenlandske erfaringer, at det kun er 20 pct. af skattelettelsen, der bliver indvundet igen, og det vil sige, at hvis man gav en lettelse på f.eks. 10 mia. kr., så ville den give indtægter baseret på den nye aktivitet på 2 mia. kr., og så ville man alt andet lige øge underskuddet med 8 mia. kr. Og det er der simpelt hen ikke plads til, når vi i forvejen har et underskud på 40 mia. kr.

Jes Lunde (SF):

Når jeg anførte tallet 10.000 i effekt i 1993 fra aktiveringsforliget, så er det jo, fordi det er det skøn, Det Økonomiske Råd er kommet med i den seneste rapport fra den 23. november 1992. Der skønner Det Økonomiske Råd en effekt af aktiveringsforliget på 10.000, og hvis finansministeren er i besiddelse af et tal, der gør, at man kan opjustere det, så skal det kun glæde mig.

Jeg undrede mig over, at finansministeren svarede, at der »selvsagt« ikke var nogen klausul. Jo, men hvis det, man var enige om, da man forhandlede finanslovforliget, var, at det var en helt overordnet målsætning at gøre noget ved arbejdsløsheden, og man har brugt nogle forkerte instrumenter, synes jeg da umiddelbart, det er meget logisk, at hvis man fejler – hvis man ikke får den beskæftigelsesstigning, man ønsker – må man kigge på det igen.

Er det ikke sådan, hr. finansminister, at hvis det går galt på det økonomiske område, vil finansministeren tage initiativ til en genforhandling? Hvis udgiftspolitikken ikke kan holdes inden for budgetrammerne, hvis et budget ikke kan holdes, laver man da en genforhandling, prøver at lave en budgetregulering, prøver at lave modgående besparelser.

Synes finansministeren derfor ikke, at det er lige så nærliggende på beskæftigelsesområdet? Hvis ikke man når de mål, man har sat sig, må

[Jes Lunde]

man så ikke også genforhandle, må man så ikke tage yderligere initiativer? Ellers bliver konsekvensen jo, at arbejdsløsheden bliver værre, end man lover hinanden i øjeblikket.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Nu er det sådan, at jeg ikke altid er enig med Det Økonomiske Råd, og det er da heldigvis tilladt.

Vi har jo aftalt i forligskredsen omkring aktiveringsforliget, hvor hr. Jes Lundes parti jo også er med, at vi gør status omkring den 1. januar 1993. Vi er ved at indsamle oplysninger, og jeg glæder mig til at se de tal, vi får på det tidspunkt.

Så må jeg sige, at vi har ikke forhandlet på den måde, at vi sagde, at det skulle være 20.000 eller 25.000 eller 30.000 personer. Vi har forhandlet for at finde frem til et samlet indgreb, der levede op til fire målsætninger: for det første at øge beskæftigelsen; for det andet at reducere arbejdsløsheden; for det tredje måtte den samlede pakke ikke i sig selv øge underskuddet på statsbudgettet, og for det fjerde måtte vi kun udnytte råderummet på betalingsbalancen i et sådant omfang, at betalingsbalanceoverskuddet stadig var større end 20 mia. kr.

Det lykkedes os at indgå et forlig i overensstemmelse med disse operationelle kriterier. Men vi har altså ikke sat kommaer på facitlisten, bl.a. fordi det er så vanskeligt at konstatere, om vi vil få en international fremgang eller en international tilbagegang her på vej ind i 1993. Hvad skal vi måle de 20.000 eller 25.000 i forhold til? Det kan der føres oceaner af diskussioner om, og derfor har vi altså ikke den slags bindinger på tallene, ligesom vi f.eks. heller ikke har en binding på underskuddet på statsbudgettet. Vi har en binding på det, vi skal vedtage, men hvis den underliggende tendens fører til en stigning eller et fald i underskuddet på statsbudgettet, betyder det heller ikke, at forliget skal genforhandles.

Aftalen drejer sig om, hvad vi skal vedtage nu, for at det kan få en beskæftigelsesfremmende effekt i 1993, og vi tror, det er en god aftale.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 193

5) Til *finansministeren* af:

Jes Lunde (SF):

»Hvad skønner regeringen at arbejdsløsheden som følge af finanslovaftalen og de øvrige politiske og økonomiske begivenheder vil være i 1993 sammenlignet med 1992?«

Finansministeren (Henning Dyremose):

Hr. Jes Lunde efterlyser regeringens skøn over, hvor stor arbejdsløsheden vil blive i 1993 sammenlignet med 1992 som følge af finanslovaftalen og de øvrige politiske og økonomiske begivenheder.

Det seneste skøn er jo Det Økonomiske Sekretariats skøn fra oktober 1992, og her siger man 315.000 i 1992 og 310.000 i 1993. Senere er der jo sket det, at nogle af vore nabolande har devalueret, og det forringer på kort sigt vores konkurrenceevne og belaster derfor den positive udvikling i beskæftigelsen. På længere sigt bliver det til fordel for Danmark, det er min sikre overbevisning, men på kort sigt øger det arbejdsløshedsproblemerne.

Det er min vurdering på nuværende tidspunkt, at effekten af finanslovforliget er større end effekten af konkurrenceevneforværringen. Hvis det holder stik, vil den næste rapport fra Det Økonomiske Sekretariat med tilhørende budgetoversigt, der kommer omkring den 8. december og den 15. december, vise et større fald i arbejdsløsheden fra 1992 til 1993, end man skitserede i oktober.

Men når vi ikke har gennemregnet det med alle parametre – og det ved hr. Jes Lunde udmærket godt, at man skal – ville det være urigtigt af mig at give nøjagtige tal på nuværende tidspunkt.

Jes Lunde (SF):

Det var jo kedeligt, at Finansministeriet ikke har gennemregnet det endnu. Selv om der er sket væsentlige ting, bl.a. en international valutakrise, og selv om der er indgået et finanslovforlig, kan jeg forstå, at man ikke har gennemregnet tallene. Det eneste, vi har, er finansministerens personlige vurdering af, at forligseffekten nok er større end effekten af devalueringen i landene omkring os.

Betyder det med andre ord, hr. finansminister, at vi kan konkludere, at det er aldeles usikkert, om arbejdsløsheden næste år bliver lavere end i år? Er det sådan, at på trods af det finanslovforlig, man har lavet, hvor man siger,

[Jes Lunde]

at beskæftigelsen har været højt prioriteret, er situationen alligevel således, at det er ganske usikkert, om arbejdsløsheden vil falde til næste år?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Se, hvis det nu var sådan, at Det Økonomiske Sekretariat og dermed regeringen hele tiden kom med sine prognoser på det tidspunkt, som man syntes var mest belejligt, så er jeg sikker på, at vi ville blive beskyldt for at manipulere med tingene, fordi vi tilpassede prognoserne.

Hr. Jes Lunde ved udmærket godt, at vi kommer med en rapport og en budgetoversigt i forbindelse med offentliggørelsen af finansloven i slutningen af august, i forbindelse med Folketingets åbning i begyndelsen af oktober og i forbindelse med finanslovens tredjebehandling i midten af december. Det er en helt fast årlig procedure, og derfor kan Folketinget altid have tillid til, at når vi har de store debatter – åbningsdebatten i oktober og finanslovdebatten i december – har man helt ajourførte tal til rådighed.

Vi vil altså have en god og sikker prognose til rådighed inden tredjebehandlingen af finansloven, ligesom vi plejer at have, og jeg tror, det er godt for forholdet mellem regeringen og Folketinget, at det sker på faste tider og ikke, når regering eller opposition finder det belejligt.

Jes Lunde (SF):

Jeg må konkludere, at partierne har indgået et forlig uden at kende dets betydning for arbejdsløsheden til næste år.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Partierne kender effekten af det, de har vedtaget, men hvis hr. Jes Lunde mener, at man i finanslovsforliget skal kunne indgå aftale om udviklingen på valutamarkedet i de kommende måneder, om væksten i Tyskland, om rentepolitikken i Tyskland, ja, så burde hr. Jes Lundes parti have mange flere mandater. Men det er jo også usagligt, og derfor bør partiet faktisk have færre mandater.

Jes Lunde (SF):

Jamen det er da helt klart, at SF burde have mange flere mandater.

Men det, jeg går efter, hr. finansminister, det er jo, at hvis der er en så betydelig usikkerhed – og det er jeg sådan set enig i; der er en betydelig usikkerhed om renten i Tyskland, valutakurserne osv. – så må der netop være brug for nogle klausuler, når man laver økonomisk politik. Det giver jo netop behov for at justere den økonomiske politik, så den bliver mere beskæftigelsesfremmende, hvis det viser sig, at den internationale udvikling går os imod, og derfor undrer det mig stadig, at finansministeren siger, at der ikke er behov for en genforhandling.

Finder finansministeren ikke, at ministerens egen opremsning af alle usikkerhedsmomenterne netop peger på, at der er behov for løbende at følge udviklingen, og at der er behov for at gøre noget ekstra for beskæftigelsen, hvis det viser sig, at udviklingen internationalt går os imod?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jo, men mellem hædersmænd, som har indgået en aftale, behøver man altså ikke at lave en klausul om, at hvis det hele går os imod, skal vi mødes igen. Enhver aftalepartner kan selvfølgelig tage initiativ til det, det behøver vi ikke at skrive i en aftale.

Det er noget helt naturligt, ligesom da regeringen ændrede sit finanslovsudspil i oktober måned. Det var hr. Jes Lunde lidt sen til at ville acceptere i den offentlige debat, men allerede i forbindelse med statsministerens åbnings-tale ændrede vi jo vores samlede økonomiske udspil i forhold til finanslovsudspillet fra august måned, fordi der i mellemtiden havde været en valutakrise. Sådan tilpasser vi hele tiden politikken til de aktuelle forhold, og hvis der er behov for en tilpasning af politikken i 1993, tager vi også initiativ til det. Det er de andre forligspartier også velkomne til at gøre, det er oven i købet sandsynligt, at det sker, men det behøver vi ikke at lave aftaler om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 194

6) Til *finansministeren* af:

Jes Lunde (SF):

»Hvornår vil arbejdsløsheden være fjernet med det tempo, regeringen anlægger, hvis der overhovedet er tale om et fald i 1993?«

Finansministeren (Henning Dyremose):

Denne gang spørger hr. Jes Lunde, hvornår arbejdsløsheden vil være fjernet med det tempo, regeringen anlægger, hvis der overhovedet er tale om et fald i 1993.

Jeg synes i og for sig, det er et totalt misvisende spørgsmål. Men det er jo tilladt at stille det, og det er så min pligt at forsøge at besvare det.

På baggrund af en række politiske og økonomiske forudsætninger afgav vi en finanspolitisk redegørelse i maj 1992, hvor vi viste, at under disse forudsætninger kunne vi nedbringe arbejdsløsheden med 150.000 inden år 2000. Der er ikke sket noget som helst i mellemtiden, der ændrer ved, at det er muligt. Jeg vil sågar sige, at under en række forudsætninger er det muligt at gøre det hurtigere, og jeg synes, vi har taget en række skridt i den rigtige retning med den nuværende finanslovaftale.

Det er jo et paradoks, at mens vi har en alt for stor arbejdsløshed, er vi bomstærke på alle andre økonomiske parametre: vi har et kæmpestort betalingsbalanceoverskud, vi har den laveste inflation i Europa; den er så lav, at det er muligt at lave overenskomster til foråret, som både sikrer reallønsudviklingen og konkurrenceevneforbedringen, og når det næste opsving kommer – og det kommer jo på et tidspunkt – står vi derfor utrolig stærkt rustet, og så vil jeg bestemt ikke afvise, at det kommer til at gå hurtigere med bekæmpelsen af arbejdsløsheden end de fleste prognosemagere er i stand til at forudse, fordi der vil være en række psykologiske effekter, som vil trække i den rigtige retning.

Så jeg mener stadig væk, at det er realistisk at sætte sig det mål, at vi skal have fuld beskæftigelse i Danmark inden udgangen af dette årti, samtidig med at vi har betalingsbalanceoverskud og lavinflation og har fjernet underskuddet på de statslige budgetter.

Jes Lunde (SF):

Jeg vil gerne spørge finansministeren, hvorfor det er så urimeligt at spørge til denne sag, når nu finansministeren mener at have svar på rede hånd. Finansministeren lover os fuld beskæftigelse inden år 2000, det er dog opsigtsvækkende, og derfor er det da underligt, at finansministeren synes, det er kedeligt at blive spurgt om det.

Men jeg er selvfølgelig nødt til omvendt at spørge: Hvis finansministeren har en plan, der kan give fuld beskæftigelse inden år 2000, hvorfor kan vi så ikke gennemføre i det mindste en ottendedel af denne plan næste år? Der er jo 8 år til år 2000, og hvis vi skal nå det på de 8 år, var det vel rimeligt at gøre en pæn del af indsatsen i 1993, mindst en ottendedel af den samlede indsats. Mig bekendt er ledighedstallene nu på over 300.000, og det betyder vel, at beskæftigelsesindsatsen næste år burde medføre en garanteret nedgang på mindst 40.000 i arbejdsløsheden. Jeg synes, det står i et vist misforhold til det finanslovforlig, man har indgået, og det vil jeg gerne bede finansministeren kommentere.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg bed mærke i, at finansministeren brugte udtrykket, at opsvinget kommer. Det har finansministeren jo brugt ved flere andre lejligheder, hvor det efterfølgende har vist sig, at der kom det modsatte – jeg ved egentlig ikke, hvad det hedder, men det kan man vel finde ud af i en eller anden bog – der kom i hvert fald en nedtur, arbejdsløsheden steg. Jeg kunne godt tænke mig at spørge finansministeren, om det ikke er lidt farligt at sige noget sådant og dermed ligesom foregøgle befolkningen, at nu er der noget på vej.

I øvrigt vil jeg godt sige sammenfattende om de spørgsmål, SF har stillet, at hvis man sendte dem ud til den danske befolkning, tror jeg, at befolkningen vil have forfærdelig svært ved at forstå den akademiske diskussion mellem finansministeren og hr. Jes Lunde. Befolkningen forventer at få et klart, jordnært sprog, hvilke initiativer denne regering vil tage, for at rigtig mange arbejdsløse kan komme i gang igen. Vi har hørt tallet 20.000 i debatten i dag. Jeg må sige, at jeg kunne godt begynde at pille de 20.000 fra hinanden; jeg tror sådan set ikke rigtig på tallet. At de 60-66-årige f.eks. kan få frigivet deres indefrosne dyrtidsportioner fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond, sætter jo ikke 5.000 i beskæftigelse, det ved vi alle. Det er bare nogle tal, man fremsætter, for at det skal se ud af noget.

Formanden:

Tillægsspørgsmål er kun på ét minut.

Poul Nødgaard (FP):

Nå, undskyld!

Finansministeren (Henning Dyremose):

Det er altså ikke noget nyt, at jeg taler om fuld beskæftigelse i år 2000, men det er ikke noget, jeg lover. Jeg siger, at vi kan nå frem til det under de rigtige internationale forudsætninger og med den rigtige økonomiske politik.

De rigtige internationale forudsætninger skaber vi ikke selv. F.eks. er den tyske renteutvikling meget afgørende, og den har vi jo fraskrevet os indflydelse på, bl.a. på SF's foranledning. Ligeledes er væksten i vore nabolande afgørende, og alt det påvirker vores egen politik. Og jeg vil da godt medgive hr. Jes Lunde, at det går ikke så hurtigt, som regeringen kunne ønske.

Vi ønskede bl.a. at få en aktiveringsreform, men det kunne vi ikke få flertal for. Vi ønskede også at få en dagpengefinansieringsreform med tilsvarende skattelettelser, det var der heller ikke flertal for. Vi ønskede også at skabe en række nye job i servicesektoren ved at indføre fradrag for privat hushjælp til børnefamilier og andre, der har brug for det, eller alternativt en tilskudsordning, men det kunne vi heller ikke få flertal for.

Regeringen har altså masser af gode ideer til at skabe øget beskæftigelse. Vi mangler endnu at få flertal for dem i Folketinget, men vi regner med, at vi nok skal få det på et tidspunkt, ligesom vi nu har fået flertal for tilskud til reparation og vedligeholdelse som en permanent ordning. Vi håber også, at det flertal, der i januar 1993 vil forsøge at etablere en fradragsordning for reparation og vedligeholdelse med virkning fra 1. januar 1994, også vil udmønte sig i de kommende år.

Vi har masser af initiativer, masser af ideer, men vi mangler endnu at få flertal for dem, og derfor synes jeg også, at der kunne have været gjort mere end det, det lykkedes at komme igennem med. Men vi må jo erkende, at vi ikke har 90 mandater endnu. Det får vi formodentlig efter næste valg i slutningen af 1994.

Ja, desværre er taletiden for kort til, at jeg kan nå at svare hr. Poul Nødgaard.

Jes Lunde (SF):

Jeg vil gerne sige, at jeg opfatter ikke dette her som en akademisk debat. Jeg betragter det

som noget, der i høj grad har med mennesker at gøre, den indsats, vi kan gøre imod arbejdsløsheden her i Folketinget, og regeringens vilje til at gøre noget ved sagen.

Nu siger finansministeren, at regeringen er enig i, at det ikke går hurtigt nok med indsatsen over for arbejdsløsheden. Det er da altid noget, at regeringen erkender det, men så synes jeg, at finansministeren skylder os et svar på følgende spørgsmål: Hvorfor skulle det parti, der under forhandlingerne fremlagde flest forslag om skabelse af nye arbejdspladser, det parti, som viste vilje til at gøre en indsats for at reducere arbejdsløsheden med 50.000-60.000 i 1993 – hvorfor skulle det parti, nemlig SF, smides ud af forhandlingerne?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Fordi SF ikke har ret i de forudsætninger, og fordi SF's politik ville føre til et løft i udgifterne og et løft i skattetrykket, som ville medføre et reduceret antal normale arbejdspladser i den private sektor. Derfor var SF for langt fra de seks partier, som endte med at indgå forliget.

Til hr. Poul Nødgaard skal jeg sige, at jeg sagde jo ikke, hvornår opsvinget kom. Jeg sagde, at ser man historisk på det, plejer der at komme et opsving, og det må der også komme denne gang. Det siger al logik, det siger al erfaring. Jeg satte netop ikke noget tidspunkt på, hvornår det kommer, men vi kan da håbe på, at vi får en international GATT-aftale, der giver et løft til verdenshandelen. Vi kan håbe på, at vi nu får afklaret Danmarks tilknytning til EF, og at EF-bevægelsen bliver fortsat med det løft, det giver. Vi kan håbe på, at Tyskland beslutter sig for en rentepolitik, som er mere gunstig for Danmark end den, man har i dag.

Jeg kan godt se nogle udviklingstendenser, der giver mulighed for en større international vækst. Jeg tør ikke sige, hvornår det sker, men jeg ved, at i det øjeblik, det sker, er Danmark et af de lande i verden, der er bedst rustet til at udnytte mulighederne for at skabe mange arbejdspladser og for at øge beskæftigelsen.

Jes Lunde (SF):

Finansministeren mente at vide, at de forslag, vi har fremlagt i forhandlingerne, ikke vil styrke beskæftigelsen på lang sigt. Så vil jeg godt spørge finansministeren, om finansmini-

[Jes Lunde]

steren ikke er enig i, at så langt som vi overhovedet nåede i at vurdere SF's ændringsforslag til finansloven under forhandlingerne, viste de papirer, der kom på bordet, at der var en klar beskæftigelseseffekt i SF's forslag, og at man ikke fra Finansministeriets side pegede på de effekter, som finansministeren omtaler. Vi nåede desværre ikke at blive færdige med analyserne, der nåede ikke at komme noget officielt papir på det, og derfor kan jeg selvfølgelig kun spørge, som jeg gør her. Men kan finansministeren ikke bekræfte, at i de foreløbige notater er konklusionen fra Budgetdepartementets side, at der er en solid beskæftigelseseffekt i SF's forslag?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Hvis der var tale om en statisk betragtning: Jo, måske. Men det er jo ikke tilfældet. Der var en udgiftspolitisk forskel mellem regeringen og SF på et sted mellem 6 mia. kr. og 8 mia. kr., og hvis der var blevet ført udgiftspolitik på SF's betingelser, ville det føre til et udgiftsløft og en stigning i skattetrykket og derigennem til en stigning i renten. Og alene en stigning i renten på 1 pct. ville alt andet lige føre til et tab af 15.000-20.000 private arbejdspladser.

Derfor vil den merbeskæftigelse, som SF postulerer i sin udgiftspolitik, meget nemt blive spist op af et tilsvarende tab af beskæftigelse på grund af den alt for høje rente, der vil være en konsekvens af SF's politik. Hvis ikke hr. Jes Lunde kan gå med på den tankegang, kan han se på erfaringerne fra 1979 til 1982, da de offentlige udgifter eksploderede i Danmark med den efterfølgende konsekvens, at renten og arbejdsløsheden eksploderede.

Førmanden:

Hr. Jes Lunde for det sidste tillægsspørgsmål.

Jes Lunde (SF):

Er finansministeren enig i, at det er en utrolig grov forsimpning af økonomiske sammenhænge at sige, at der er en så direkte sammenkobling mellem det offentlige udgiftsniveau og renten? Og er finansministeren enig i, at den høje rente, vi havde tidligere, hang betydelig mere sammen med inflationsudviklingen i Danmark end med det præcise niveau for de offentlige finanser?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Til det første kan jeg sige, at det er jeg selvfølgelig ikke enig i, for så havde jeg ikke sagt det.

Til det andet kan jeg sige, at der er efter min bedste vurdering ingen tvivl om, at hvis udgifterne skrider i Danmark i en situation, hvor vi i forvejen har et underskud på 40 mia. kr., fører det til en isoleret rentestigning i Danmark, og det vil reducere beskæftigelsen og arbejdsløsheden. Derfor er der fortsat behov for en ansvarlig finanspolitik, og det er det, de seks forligspartier har gennemført.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Førmanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 75 (suppl. besv.)

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 129, 130, 140 og 150

Christensen, Kørpe (FP): spm. nr. S 156-158 og 169

Donner, Ole (FP): spm. nr. S 145

Duetoft (CD): spm. nr. S 128

Espersen, Ole (S): spm. nr. S 152

Frahm, Pernille (SF): spm. nr. S 122 og 155

Glerup, Martin (S): spm. nr. S 171

Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 144 og 149

Højland, Niels (FP): spm. nr. S 159-164

Jacobsen, Hanne Thanning (SF): spm. nr. S 177 og 178

Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 143, 153 og 168

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 111

Nielsen, Ole M. (KRF): spm. nr. S 142

Riishøj (SF): spm. nr. S 165

Sander, Helge (V): spm. nr. S 135

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 75

Fra kulturministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Kim Behnke (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 1979, var sålydende:

Til *kulturministeren* (23/10 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at blankbåndsaftgiften i Sverige er blevet ophævet, og vil ministeren oplyse, hvilken betydning det vil få for grænsehandelen med blankbånd?«

Supplerende svar (25/11 92):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

I forlængelse af min foreløbige besvarelse af 30. oktober 1992 af ovennævnte spørgsmål kan jeg oplyse, at spørgsmålet om konsekvenserne for grænsehandelen i forhold til Sverige af indførelsen af den danske afgiftsordning pr. 1. januar 1993 har været forelagt for Skatteministeriet, der har anført følgende:

»Den danske afgiftsordning for uindspillede lyd- og videobånd træder i kraft den 1. januar 1993. For 1993 er afgiften på lydbånd fastsat til

4,5 øre pr. minut spilletid svarende til 4,05 kr. eksklusiv moms for et 90 minutters standardbånd. Afgiften på videobånd er fastsat til 6,25 øre pr. minut spilletid svarende til 15 kr. eksklusiv moms for et 240 minutters videobånd.

Den svenske afgiftsordning for uindspillede bånd er udformet som en fast afgift pr. bånd. For lydbånd udgør afgiften 1,50 skr. svarende til ca. 1,53 dkr. pr. bånd. For videobånd er afgiften på 15 skr. svarende til ca. 15,30 dkr. pr. bånd. De svenske afgifter ophæves med virkning fra 1. januar 1993.

Oversigten nedenfor viser de afgiftsbetingede prisforskelle mellem Danmark og Sverige for lyd- og videobånd før og efter de ovenfor skitserede afgiftsomlægninger pr. 1. januar 1993. I beregningseksemplerne er der regnet med samme stykavancer i de to lande.

Det er de nuværende gennemsnitlige danske detailpriser som oplyst af Leverandørforeningen for Audio-/Videobånd, der er udgangspunktet i beregningerne. Detailprisen på uindspillede bånd varierer fra forretning til forretning og mellem forskellige kvaliteter bånd, herunder bånd med forskellig længde. Der er taget udgangspunkt i gennemsnitspriserne for 90 minutters lydbånd og for 240 minutters videobånd, der er den normale længde.

[Kulturministeren]

Detailpriser før og efter afgiftsomlægningerne under forudsætning af samme avancer samt afgiftsbetingede prisforskydninger i svensk favør.

	FØR:		EFTER:		Prisforskydning i svensk favør
	Danmark	Sverige	Danmark	Sverige	
	Dkr.	Dkr.	Dkr.	Dkr.	Dkr.
LYDBÅND (90 min.):					
Detailpris med moms	15,00	16,91	20,06	15,00	6,97
Moms	3,00	3,38	4,01	3,00	
Detailpris uden moms	12,00	13,53	16,05	12,00	
Punktafgift	0,00	1,53	4,05	0,00	
Detailpris uden afgifter	12,00	12,00	12,00	12,00	
VIDEOBÅND (240 min.):					
Detailpris med moms	50,00	69,13	68,75	50,00	37,88
Moms	10,00	13,83	13,75	10,00	
Detailpris uden moms	40,00	55,30	55,00	40,00	
Punktafgift	0,00	15,30	15,00	0,00	
Detailpris uden afgifter	40,00	40,00	40,00	40,00	

Oversigten viser, at den afgiftsbetingede prisforskel for lydånd pr. 1. januar 1993 vil ændres fra ca. 2 kr. i dansk favør til ca. 5 kr. i svensk favør svarende til en afgiftsbetinget prisforskydning på i alt ca. 7 kr. i svensk favør. For videobånd ændres den afgiftsbetingede prisforskel fra hen ved 20 kr. i dansk favør til hen ved 20 kr. i svensk favør svarende til en afgiftsbetinget prisforskydning på i alt hen ved 40 kr. i svensk favør.

Den nuværende stykavance på lydånd er nogenlunde den samme i Danmark og i Sverige, mens stykavancen på videobånd i dag er markant – gennemsnitligt hen ved 13 kr. – højere i Sverige end i Danmark.

Afgiftsophævelsen i Sverige vil trække i retning af lavere stykavancer på grund af øget salg. Modsat vil indførelsen af afgifter i Danmark tendere imod højere stykavancer på grund af mindre salg, især som følge af øget dansk grænsehandel med uindspillede bånd i Tyskland. Disse modsatrettede tendenser i de to lande vil øge den i forvejen store prisforskydning i svensk favør, som fremgår af oversigten ovenfor.

Der er i øjeblikket en betydelig svensk grænsehandel med uindspillede bånd i Danmark, især med videobånd.

Prisforskydningerne i dansk disfavnør, der som skitseret realistisk set vil udvikle sig endnu mere markant end vist i tabellen ovenfor, vil alt andet lige medføre, at tendensen efter 1. januar 1993 vil vende i forhold til i dag, således at svenskernes ikke ubetydelige grænsehandel med uindspillede bånd i Danmark vil ophøre, mens danskerne vil få incitament til at købe bånd i Sverige.«

Spm. nr. S 129

Til *justitsministeren* (10/11 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Med hvilken lovhjemmel skal voldsforbrydere efter domsafsigelse have en frist på tre måneder til at indstille sig på afsoning?«

Begrundelse

Det fremgår af Det Fri Aktuelt den 10. november 1992 under overskriften »Lang ventetid på strafafsoning«, at dømte voldsforbrydere skal have mellem en og tre måneder til at indstille sig på afsoning.

Udtalelsen kom fra William Rentzmann, der udtrykker en vis afstandtagen fra den regel, hvilket er helt forståeligt.

I den øvrige artikel er der ligeledes en udta-

[Tom Behnke]

lelse fra kriminalinspektør Ole Bennekou, der også er utilfreds med den gældende regel.

Det vil være på sin plads at få belyst den pågældende regel og eventuelt få den ændret i tråd med ministerens øvrige udtalelser om hurtigere retsforfølgning af voldsforbrydere.

Svar (23/11 92):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeren har i henhold til straffelovens § 49, stk. 1, bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om fuldbyrdelse af fængsel og hæfte.

I henhold til denne bestemmelse er der i Justitsministeriets bekendtgørelse af 21. juni 1973 om fuldbyrdelse af frihedsstraf fastsat følgende bestemmelse i § 3:

»Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, fastsætter nærmere regler for fordeling af de domfældte, om påbegyndelse og afbrydelse af straffuldbyrdelsen, om iværksættelse af strafudståelsen og om strafberegningen.«

Nærmere regler om iværksættelse af strafudståelsen er fastsat ved Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære af 26. august 1983 om iværksættelse af udståelse af frihedsstraf eller forvaring m.v.

Ifølge cirkulærets § 11 skal personer, der skal udstå frihedsstraf, som udgangspunkt tilsiges skriftligt til at give møde til udståelse af straffen. Tilsigelse til udståelse af frihedsstraf skal ifølge cirkulærets § 13, stk. 1, ske så tidligt som muligt, normalt 3 måneder og senest 1 måned før datoen for fremmødet. Strafudståelsen kan dog iværksættes uden tilsigelse, hvis den pågældende ikke har kunnet tilsiges, fordi vedkommende er uden fast bopæl, eller hvis den pågældende udebliver efter tilsigelse.

Domfældte, der er på fri fod efter domsafsigelsen, indkaldes således, at tilsigelsesfristerne i § 13 iagttages. Ifølge cirkulærets § 37, stk. 3, kan forloids indkaldelse ske, såfremt særlige forhold i det enkelte tilfælde taler derfor. Justitsministeriet har i en cirkulæreskrivelse af 7. marts 1986 pålagt politiet, kriminalforsorgens anstalter og arrestinspektørerne at sikre, at behandlingen af voldssager fremskyndes mest muligt. Man har i den forbindelse indskærpet, at personer på fri fod, der er dømt for vold eller anden personfarlig kriminalitet, i henhold til cirkulærets § 37, stk. 3, skal indkaldes forloids.

Spm. nr. S 130

Til *justitsministeren* (10/11 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Har ministeren planer om at ændre den lovbestemmelse, der giver dømte voldsforbrydere en frist på tre måneder til at indstille sig på afsoning?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen til spørgsmål nr. S 129.

Svar (23/11 92):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har i en redegørelse af 28. oktober 1992 og i et oplæg til Folketinget om voldskriminaliteten og en skærpet indsats imod vold peget på en række gennemførte initiativer imod voldskriminaliteten.

Justitsministeriet har derudover peget på muligheden for at etablere en ordning, hvor gerningsmanden til en voldsforbrydelse som hovedregel indkaldes til afsoning straks, når straffedommen er blevet endelig. Den domfældte vil herefter som udgangspunkt være afskåret fra den indflydelse på afsoningstidspunkt og -sted, som ellers tilstræbes på kriminalforsorgens område, hvilket vil indebære, at indkaldelse og dermed afsoning kan finde sted hurtigere.

Spm. nr. S 140

Til *justitsministeren* (12/11 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af ministerens medvirken til besvarelse af spørgsmål S 59 oplyse, hvilken eller hvilke offentlige myndigheder der opbevarer de underskrevne forsørgelseserklæringer, samt indhente oplysninger om antallet af forsørgelseserklæringer hos den eller de pågældende offentlige myndigheder?«

Begrundelse

Det virker fuldstændig grotesk, at ministeren ikke allerede i sin medvirken i besvarelsen af spørgsmål S 59 oplyser antallet af forsørgelseserklæringer – specielt da ministeren henviser til Direktoratet for Udlændinge og oplyser, at man ikke fører særskilt statistik.

[Tom Behnke]

Et eller andet sted i dette land må de underskrevne forsørgelseserklæringer ligge; det er vel ikke således, at man blot smider papirerne væk, når garanten har skrevet under?

Hvis ministeren ikke ønsker at svare på spørgsmål, kan ministeren blot sige det; der er ingen grund til at komme med halve oplysninger og forkerte henvisninger.

Det var imidlertid ikke ministeren selv, der svarede, men blot en embedsmand, og det kan naturligvis forklare en del af den manglende fantasi til at skaffe de ønskede tal frem.

Svar (25/11 92):

Justitsministeren (Engell):

Direktoratet for Udlændinge har oplyst, at garantierklæringen i de tilfælde, hvor en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, betinges af, at den herboende reference påtager sig forsørgelsen, jf. udlændingelovens § 9, stk. 3 og 4, vil være et bilag til ansøgningen og i direktoratet alene opbevares i den konkrete sag.

Såfremt ansøgningen imødekommes, sendes en kopi af garantierklæringen til den kommune, hvor ansøgeren agter at tage ophold.

De underskrevne garantierklæringer forefindes således ikke samlet, hvorfor det som tidligere oplyst ikke er muligt at oplyse, i hvor mange tilfælde der til en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, er knyttet en betingelse om, at den herboende påtager sig forsørgelsen.

Spm. nr. S 150

Til forsvarsministeren (16/11 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvad det har medført af omkostninger at ombygge flådestationen i Frederikshavn i forbindelse med udflytningen fra Holmen i København?«

Svar (24/11 92):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Investeringsbehovet ved ombygningen af Flådestation Frederikshavn i forbindelse med søværnets udflytning fra Holmen andrager ca. 156 mio. kr. (ekskl. moms) i prisniveau medio 1989, hvilket svarer til ca. 175 mio. kr. (ekskl. moms) i prisniveau medio 1992.

Folketingets Finansudvalg har i finansåret 1991-92 bevilget i alt ca. 127,4 mio. kr. til tre projekter. Herudover har Forsvarsministeriet disponeret et antal bevillinger – mindre end 5 mio. kr. til diverse små projekter.

Ansøgning til Finansudvalget om bevilling til yderligere to projekter forventes gennemført på et senere tidspunkt, ligesom et antal mindre projekter endnu ikke er disponeret af Forsvarsministeriet.

Spm. nr. S 156

Til sundhedsministeren (18/11 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Hvilke oplysninger har ministeren om læger, der bevidst ordinerer for meget medicin?«

Begrundelse

Morgenavisen Jyllands-Posten oplyste fredag den 13. november, at mængden af beslaglagt medicin er steget eksplosivt i de sidste 10 år. Af Jyllands-Postens artikel den 13. november 1992 fremgår det, at politiet i København i 1982 beslaglagde 913 ulovligt handlede Stesolid-piller, mens tallet i 1991 var 70.602.

Af Jyllands-Postens artikel af 13. november 1992 fremgik det, at en navngiven vicekriminalkommisær i uropatruljen har viden om, at bestemte læger bevidst ordinerer for meget medicin. Denne oplysning er ifølge artiklen i Jyllands-Posten velkendt af Danmarks Apotekerforening, ligesom det i artiklen antydes, at Sundhedsstyrelsen er bekendt med problematikken.

Hvis offentlige myndigheder er bekendt med omtalte problematik, er det efter spørgeregens mening stærkt kritisabelt, hvis ministeren ingen initiativer har taget.

Svar (27/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Sundhedsstyrelsen om en udtalelse.

Sundhedsstyrelsen har udtalt følgende:

»Embedslægeinstitutionerne fører på Sundhedsstyrelsens vegne bl.a. tilsyn med lægers ordination af afhængighedsskabende medicin, hvorunder eksempelvis Stesolid henhører. Hvis en embedslægeinstitution får oplysninger

[Sundhedsministeren]

fra politiet eller andre om, at en læge ordinerer uforsvarligt, vil embedslægeinstitutionen i givet fald kunne undersøge den pågældende læges ordinationer gennem indsamling af recepter udstedt af lægen gennem apotekerne for at se, om der er afvigelser fra, hvad der normalt anses for god ordinationspraksis. Såfremt dette er tilfældet, vil embedslægeinstitutionen anmode lægen om en nærmere redegørelse, og er denne ikke acceptabel, kan lægen blive pålagt sanktioner, der i givet fald vil kunne medføre, at lægen fratages retten til at udskrive de omhandlede lægemidler.

Sundhedsstyrelsen er ikke bekendt med, at embedslægeinstitutionerne har afvist at undersøge henvendelser fra politiet vedrørende bestemte læger, der efter politiets opfattelse ordinerer uforsvarligt.«

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens udtalelse.

Spm. nr. S 157

Til *sundhedsministeren* (18/11 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget illegalt handlet medicin politiet har beslaglagt i de sidste fem år?«

Begrundelse

Morgenavisen Jyllands-Posten oplyste fredag den 13. november, at mængden af beslaglagt medicin er steget eksplosivt i de sidste 10 år. Af Jyllands-Postens artikel den 13. november 1992 fremgår det, at politiet i København i 1992 beslaglagde 913 ulovligt handlede Stesolid-piller, mens tallet i 1991 var 70.602.

Af Jyllands-Postens artikel af 13. november 1992 fremgik det, at køberne i det omtalte illegale medicinsalg overvejende er narkomaner.

Hvis denne beskrivelse og udviklingstendens er korrekt, må det betegnes som en yderst uacceptabel situation, der øjeblikkelig må rettes op på. Det vil ikke være forkert at betegne situationen som offentligt anerkendt »pusher-virksomhed«.

Svaret bedes indeholde oplysninger om den registrerede illegale medicinhandel med benævnelse af, hvilke medicinkategorier der er tale om.

Svar (27/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg er ikke umiddelbart bekendt med omfanget af den illegale handel med medicin. Derfor har jeg via Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigspolitietschefen, som på baggrund af politiets narkotikastatistik har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

Af smertestillende midler blev der i 1988 beslaglagt 5.863 stk. og 5.174 ml, i 1989 16.384 stk. og 13.168 ml, i 1990 13.505 stk. og 15.698 ml og i 1991 33.396 stk. og 18.982 ml.

Af sovemedicin og beroligende midler blev der i 1988 beslaglagt 17.425 stk., i 1989 64.086 stk. og 207 ml, i 1990 47.499 stk. og 20 ml og i 1991 153.006 stk. og 252 ml.

Af anden nerve/angstdæmpende medicin blev der i 1988 beslaglagt 79 stk., i 1989 200 stk., i 1990 763 stk. og i 1991 1.626 stk. og 30 ml.

Af appetitnedsættende og opkvikkende midler m.v. blev der i 1988 beslaglagt 2.420 stk., i 1989 7.203 stk., i 1990 1.697 stk. og 3 ml og i 1991 1.638 stk.

Endelig blev der af anden medicin i 1989 beslaglagt 1.075 stk., i 1990 318 stk. og 120 ml og i 1991 18 stk. og 10 ml.

Narkotikastatistikken giver ikke mulighed for opdeling i medicinkategorier for tiden før 1988. Tallene for mængden af beslaglagt »anden medicin« er først opgjort fra og med 1989.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det ikke ud af narkotikastatistikken kan ses, om beslaglæggelse er foretaget i forbindelse med illegal handel med medicin eller i forbindelse med anden kriminalitet.

Spm. nr. S 158

Til *sundhedsministeren* (18/11 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke initiativer regeringen har taget for at hindre den tiltagende illegale handel med medicin?«

Svar (27/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Regeringen har netop fremsat forslag om ændring af lægemiddeloven, der bl.a. skal give Sundhedsstyrelsen adgang til at kræve alle nødvendige oplysninger om omsætning m.v. af lægemidler fra apoteker og lægemiddelvir-

[Sundhedsministeren]

somheder med henblik på opbygning af en fuldstændig og korrekt lægemiddelstatistik.

En sådan statistik vil blandt meget andet gøre det muligt at overvåge lægernes ordinationsmønstre og om nødvendigt – via embedslægeinstitutionerne – at undersøge eventuelle afvigelser fra normal ordinationspraksis.

Det er min agt så snart som muligt at bede Sundhedsstyrelsen om at påbegynde opbygningen af denne helt nye lægemiddelstatistik.

Derudover kan jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 156.

Spm. nr. S 169

Til *sundhedsministeren* (20/11 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at nedsætte børnedødeligheden (perinatal mortalitet) fra den 28. uge til en uge efter fødslen?«

Begrundelse

I sammenligning med Sverige, Finland og Norge har Danmark den sørgelige rekord i børnedødelighed i den ovennævnte periode. Spørgeren finder, at det på denne baggrund bør vurderes, hvilke initiativer der bør tages på nævnte område.

Svar (27/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har i en udtalelse om spørgsmålet bl.a. oplyst:

»Sundhedsstyrelsen er bekendt med den tilsyneladende højere børnedødelighed i Danmark set i forhold til Sverige, Finland og Norge. Sundhedsstyrelsen er imidlertid også bekendt med, at en mere detaljeret analyse af tallene, herunder ligheder og uligheder mellem registreringspraksis i de forskellige lande, er nødvendig, før end den reelle forskel i børnedødeligheden kendes. Der er således en vis uklarhed i registreringen af aborter og for tidligt fødte, som yderligere varierer fra land til land.«

Endvidere har Sundhedsstyrelsen oplyst, at det gennem arbejdet med tilrettelæggelsen af lands- og landsdelsfunktioner er blevet klart, at det er nødvendigt med et mindre udredningsarbejde om organisationen af neonatalo-

gien. Sundhedsstyrelsen nedsætter derfor i disse dage en arbejdsgruppe, der i løbet af året 1993 skal fremkomme med en redegørelse samt forslag til den fremtidige organisation. Arbejdet vil naturligvis inddrage udenlandske erfaringer.

Sundhedsministeriet kan tilføje, at spørgsmålet om udviklingen i den danske børnedødelighed, herunder den perinatale dødelighed, vil indgå i det arbejde, der pågår i det udvalg, der er nedsat med henblik på at analysere udviklingen i den danske middellevelevetid. Udvalget skal efter sit kommissorium aflevere en redegørelse til mig senest ved udgangen af 1993.

Spm. nr. S 145

Til *skatteministeren* (13/11 92) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det danske toldvæsen lægger hindringer i vejen for EF-biler fri bevægelighed over grænsen til Danmark, og om det ikke er en handelshindring, når man f.eks. køber en brugt Mercedes i Tyskland, som har kørt f.eks. 200.000 km, og denne vogn indregistreres som taxa i København, hvorefter det er meningen, at vognmanden skal sælge bilen, når den er frikørt, og der så viser sig en forskel i forhold til en vogn købt i Danmark, og vil ministeren oplyse, hvornår ministeren mener, at vognen købt i Tyskland er frikørt, hvad angår km og årgang?«

Begrundelse

Spørgeren har fået forelagt toldattester på f.eks. en brugt Mercedes-hyrevogn videresolgt i Danmark til en anden hyrevognmand. Der står her anført km og årgang. Spørgeren har ligeledes fået forevist toldattester på brugte Mercedes købt i Tyskland. Her er alene årgangen opført. Spørgeren er derfor i tvivl om, hvorvidt der lægges handelshindringer i vejen for salg af biler over den danske grænse.

Svar (24/11 92):

Skatteministeren (Peter Brixtofte):

Hyrevogne betaler registreringsafgift med en særlig lav sats på 20 pct.

Hvis et sådant køretøj ikke længere opfylder betingelserne for den nedsatte afgift, fordi det overgår til anden anvendelse (privat personbe-

[Skatteministeren]

fordring), er udgangspunktet, at der skal betales afgift efter lovens almindelige regler, dvs. at hyrevognen bliver vurderet, og at der betales normal registreringsafgift på grundlag af denne værdiansættelse.

Hvis køretøjet har kørt mindst 3 år og mindst 210.000 km eller mindst 2 år og mindst 250.000 km som hyrevogn, skal der dog ikke betales afgift, selv om hyrevognen bruges som almindelig personbil. Hyrevognen er frikørt.

Frikørsel af hyrevogne forudsætter, at der har været betalt registreringsafgift i Danmark. Der er tale om frikørsel for en dansk afgift, hvorfor frikørslen skal foregå som dansk indregistreret hyrevogn. En bil, der har kørt i Tyskland, opfylder altså ikke disse betingelser.

Hyrevognmanden skal dokumentere, at betingelserne for frikørsel er opfyldt. Der skal således fremlægges dokumentation for køretøjets anvendelse som hyrevogn. Dette sker i form af dagligt førte trafikbøger.

Jeg kan oplyse, at de statslige told- og skattemyndigheder som led i administrationen og kontrollen med frikørselsordningen ved ejerskifte af danske hyrevogne altid anfører antal kørte km og periode på køretøjets toldattest.

Der skal betales afgift af importerede brugte biler på grundlag af en vurdering af bilens markedspris her i landet indbefattet moms, men uden registreringsafgift, i den stand, hvori den skal registreres.

Der kan naturligvis også blive tale om, at der skal betales nedsat afgift af en importeret bil, som anvendes som hyrevogn. En sådan bil kan også frikøres, men både perioden på to eller tre år og antallet af km på 250.000 eller 210.000 skal regnes fra det tidspunkt, der er betalt afgift med 20 pct. i Danmark.

Disse bestemmelser kan på ingen måde anses for en handelshindring for salg af biler over den danske grænse.

Spm. nr. S 128

Til *industriministeren* (10/11 92) af:

Duetoft (CD):

»Finder ministeren det i overensstemmelse med EF's regler, at Københavns Kommune i sin rekommandationsliste til lægerne om valg af lægemiddelpræparater skriver, at valg af præparat er sket bl.a. under hensyntagen til dansk eller udenlandsk præparat, således at

man ved ens præparater fra flere lande har valgt danske?«

Begrundelse

En køb dansk-klausul er adskillige gange blevet fastslået som ulovlig i forhold til EF's regler. Nu vælger en offentlig myndighed at indbygge en national forskelsbehandling i de grundlæggende vurderinger, der ligger bag valg af præparat. Hvis en sådan beslutning bliver kendt i andre EF-lande, vil det have en uhyre skadelig virkning på dansk eksport. Man kan da frygte, at andre lande på lignende måde vil favorisere egne produkter. En klausul om, at man, hvis en række andre faktorer er ens, skal købe dansk, må skabe uro i andre lande. Hvornår vil vi i Danmark synes, at to præparater er ens, og dermed bruge det danske? De øvrige EF-lande kan frygte, at sådanne regler er til for at beskytte dansk erhvervsliv og dermed vil være i strid med det indre marked. Det er derfor vigtigt, at ministeren allerede nu markerer, at en sådan vurdering ikke er EF-lovlig, således at man ikke rundt om i amterne træffer EF-stridige afgørelser i forbindelse med udarbejdelse af lister. Se anmeldelse fra Ugeskrift for Læger 154/40, 28. september 1992.

Svar (27/11 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

I rekommandationslistens forord skrives bl.a.:

»Til grund for udvælgelsen ligger først og fremmest faglige årsager, idet alene disse ofte vil kunne føre til et valg af et lægemiddelstof.

Dernæst er der lagt vægt på sortimentsbredde og pris pr. behandlingsdøgn eller behandling.

Endelig er der, hvis alt andet er lige, sorteret på dansk/udenlandsk oprindelse og på original/kopi.

I enkelte tilfælde er der taget hensyn til kosmetiske årsager.«

Til brug for besvarelsen er der indhentet en udtalelse fra Sundhedsministeriet, der oplyser:

»at lovgivningens regler om lægemidler har til hovedformål at sikre, at markedsførte lægemidler har den fornødne kvalitet, sikkerhed og effektivitet.

[Industriministeren]

Den under Sundhedsministeriet hørende lovgivning indeholder ikke bestemmelser, der regulerer offentlige myndigheders køb eller lægers ordination af lægemidler.

Dog fastsættes det i lægelovens § 6, at en læge under udøvelse af sin gerning er forpligtet til at vise omhu og samvittighedsfuldhed, herunder også ved økonomisk ordination af lægemidler.

Det skal tilføjes, at Sundhedsministeriet anser anvendelsen af rekommandationslister i lighed med den af Københavns Kommune udarbejdede som et hensigtsmæssigt redskab i bestræbelserne på at sikre en faglig og økonomisk fornuftig ordination af lægemidler.

Sundhedsministeriet har ikke hermed taget stilling til hensigtsmæssigheden af de konkrete anbefalinger, der er indeholdt i rekommandationslisten fra Københavns Kommune, herunder ej heller om de fastlagte kriterier er i overensstemmelse med EF-retten.«

EØF-traktaten indeholder en række diskriminationsforbud. Dette er et hovedprincip, som er nedfældet i art. 7, som er et generelt forbud mod diskrimination på grundlag af nationalitet inden for traktatens anvendelsesområde.

På vareområdet gælder reglen i traktatens art. 30, som er et forbud mod »kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning«. Dette forbud gælder for alle medlemsstaters offentlige organer, dvs. såvel statsforvaltning som kommunalforvaltning og i forbundsstater også delstatsorganer. Forbudet må også antages at gælde, uanset at den offentlige myndighed handler privatretligt.

Selv om EF-Domstolen ved bedømmelsen af visse handelshindringer udøver et vist skøn med hensyn til intensiteten, er praksis meget fast, når det gælder underkendelse af diskriminerende foranstaltninger.

Det må derfor konkluderes, at foranstaltninger fra en offentlig myndighed, som har til formål at påvirke læger til at ordinere dansk producerede lægemidler frem for lægemidler produceret i andre medlemsstater, vil være i strid med EF-retten.

Industriministeriet har i anledning af spørgsmålet henvendt sig til Praksissektorens Lægemeddelkomité i Københavns Kommune og meddelt den sin opfattelse af EF-retten, som ovenfor angivet.

Lægemeddelkomiteen har givet følgende svar:

»Bogen, der blev udgivet i juni 1992, er ment som en hjælp til københavnske praktiserende læger med henblik på at vælge det bedste og billigste medicinske præparat.

I forordet står, at der, når alle andre hensyn er taget i betragtning, er sorteret på dansk/udenlandsk oprindelse.

Da vi er blevet opmærksom på, at det måske er i strid med EF-regler, har vi gennemgået bogen på ny og fundet, at denne forskel på intet tidspunkt har været udslagsgivende. Det har således været uden praktisk betydning.

Fremtidige præparatvalg vil ligeledes blive foretaget uden hensyn til, om et præparat er dansk eller udenlandsk, og forordet vil blive rettet i den næste udgave af bogen.«

Efter min opfattelse er dette svar helt tilfredsstillende, og jeg agter ikke på det foreliggende grundlag at foretage mig yderligere i sagen.

Spm. nr. S 152

Til *fiskeriministeren* (17/11 92) af:

Ole Espersen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvad der menes med, at »Fiskerikontrollen har været i god tro ved anvendelsen af skannerne«, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 374 af 16. september 1992 i Retsudvalget under alm. del – bilag 80, og specielt oplyse, på hvad den gode tro har baseret sig, samt hvorvidt straffelovens og retsplejelovens regler om aflytning har været fulgt?«

Begrundelse

I et tidligere svar har ministeren henvist til, at Fiskerikontrollen har været i god tro vedrørende den ulovlige aflytning af fiskeres radioer. Imidlertid er borgere eller myndighedspersoner ikke ansvarsfri i henhold til straffelov eller retsplejelov, blot fordi de ikke »kender reglerne«.

Svar (25/11 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Fiskeriministeriets opfattelse, at Fiskerikontrollen har været i god tro ved anvendelsen af skannere, bygger på en vurdering af indholdet af Teleinspektionens tilladelser til Fiskerikon-

[Fiskeriministeren]

trollen til at anvende de skannere, der var udlånt af Teleinspektionen.

Det fremgår af tilladelserne, at skannere kunne anvendes i forbindelse med Fiskerikontrollens kontrolopgaver. Af et samtidig afgivet tavshedsløfte fremgår endvidere, at underskriveren forpligter sig til at hemmeligholde bl.a. indholdet af kommunikation, der er kommet til kendskab under radiotjenesten.

Der henvises, for så vidt angår den anden del af spørgsmålet, til justitsministerens besvarelser af folketingsspørgsmål nr. S 1103 og spørgsmål nr. 374 fra Folketingets Retsudvalg.

Spm. nr. S 122

Til *justitsministeren* (9/11 92) af:

Pernille Frahm (SF):

»Hvor længe endnu skal 13 palæstinensere vente på at få svar på deres ansøgning om asyl?«

Begrundelse

De 13 palæstinensere på Dansk Røde Korscenteret i Hylldtofte ved Rødby har ventet mellem 8 og 19 måneder på at få svar. Gruppen er nu gået i sultestrejke. Centerets udgifter til krisehjælp er stigende.

Svar (24/11 92):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har ved henvendelse til politimesteren i Nakskov været i stand til at identificere 10 personer af palæstinensisk oprindelse fra Libanon, Israel og Jordan på Dansk Røde Korscenteret i Hylldtofte, der er gået i sultestrejke under henvisning til, at de ikke har fået svar på deres asylansøgning.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenævnet, idet de pågældende personers sager verserer ved disse instanser.

Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenevnet har i udtalelserne redegjort for de pågældendes nationalitet, hvornår de er indrejst, og hvorpå deres sager beror.

Justitsministeriet vil sende en nærmere redegørelse for de pågældende personers sager til spørgeren med kopi til Retsudvalget.

Spm. nr. S 155

Til *udenrigsministeren* (18/11 92) af:

Pernille Frahm (SF):

»Hvilke konsekvenser får fiskeriministerens synspunkter iflg. svar på spørgsmål nr. S 141 for udenrigsministerens vurdering af Iran som et sikkert land at sende afviste iranske asylsøgere tilbage til?«

Svar (27/11 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Ingen.

Fiskeriministeren oplyste ved besvarelsen af spørgsmål nr. S 141, at han over for de iranske værter havde understreget den betydning og vægt, som Danmark tillægger menneskerettighederne, ligesom han havde slået fast, at en forbedring af menneskerettighederne er en forudsætning for en udbygning af Danmarks relationer til Iran. Dette synspunkt deler jeg fuldt ud.

Spm. nr. S 171

Til *sundhedsministeren* (20/11 92) af:

Martin Glerup (S):

»Vil ministeren redegøre for hændelsesforløbet ved en 15-årig piges død som følge af et astmaanfald i forbindelse med to timers venten på vagtlægen på Fyn natten til den 14. november 1992 og oplyse, hvorvidt det passerede giver anledning til, at embedslægerne vil komme med påbud om, at alle astmatilfælde skal meldes til alarmcentralen, og vil ministeren tage initiativer angående vagtlægeordningernes ventetider?«

Begrundelse

I forbindelse med den reviderede vagtlægeordning kan det konstateres, at mange patienter har en del ventetid, før vagtlægen dukker op. Trods den lægelige kontakt via telefon kan det i disse ventetider i adskillige tilfælde være til stor utryghed for de ventende patienter og deres pårørende. Den ulykkelige hændelse på Fyn understreger, hvor vanskeligt det kan være at foretage vurdering af en patients tilstand via telefonisk kontakt.

Svar (27/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har i en udtalelse om sagen den 26. november 1992 oplyst, at »Sundhedsstyrelsen med brev af 17. november 1992 til Embedslægeinstitutionen for Fyns Amt har anmodet om, at der i sagen foretages en supplerende politimæssig afhøring af de implicerede personer, herunder det involverede medicinalpersonale. Det er telefonisk oplyst, at denne anmodning (den 17. november 1992 telefonisk og den 18. november 1992 med brev) er videresendt til politiet i Assens. Sundhedsstyrelsen har endvidere anmodet om, at sagens akter efter endt undersøgelse tilbagesendes til Sundhedsstyrelsen med embedslægeinstitutionens eventuelle kommentarer. Sundhedsstyrelsen vil herefter foretage en vurdering i sagen.

Hvis Sundhedsstyrelsen finder, at der er begået fejl af det involverede medicinalpersonale, fremsendes sagen herefter, jf. centralstyrelseslovens § 12, stk. 2, med Sundhedsstyrelsens udtalelse til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, som herefter træffer afgørelse i sagen.

Hvis Sundhedsstyrelsen ikke finder, at der er begået fejl, afsluttes sagen over for Embedslægeinstitutionen for Fyns Amt.

Sundhedsstyrelsen vil drage omsorg for, at sagen behandles så hurtigt som muligt.«

Som det fremgår af Sundhedsstyrelsens udtalelse, har styrelsen allerede på nuværende tidspunkt taget skridt til en undersøgelse af den omhandlede sag med henblik på at afklare, hvorvidt sagens tragiske forløb skyldes lægelige fejl.

Jeg finder det på denne baggrund ikke hensigtsmæssigt at kommentere det konkrete hændelsesforløb på nuværende tidspunkt.

Forinden der foreligger en afklaring af spørgsmålet om, hvorvidt der er sket lægelige fejl, finder jeg endvidere ikke grundlag for at foretage en nærmere vurdering af, hvorvidt sagens forløb kan have sammenhæng med andre faktorer, herunder med varetagelsen af lægevagtfunktionen for Fyns Amt.

Spm. nr. S 144

Til *sundhedsministeren* (13/11 92) af:

Birgitte Husmark (SF):

»På hvilke tidspunkter inden for de seneste 13 år har embedslægeinstitutionen i Frederiksborg Amt sendt orienteringer/indberetninger

om Humlegården i Humlebæk til Sundhedsstyrelsen og med hvilke problemstillinger og med hvilken reaktion fra Sundhedsstyrelsen til følge?«

Begrundelse

Der er fra pårørende til brugere af Humlegården rejst alvorlige anklager for utilstrækkelig pleje af og omsorg for beboere med svære lidelser, og problemerne menes at have stået på i en længere årrække.

Svar (20/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Sundhedsstyrelsen om en udtalelse.

Sundhedsministeriet skal på grundlag heraf udtale følgende:

Sundhedsstyrelsen har igennem årene modtaget flere henvendelser omkring Humlegården med forskelligt indhold. Det er imidlertid ikke muligt inden for rammerne af besvarelse af § 20-spørgsmål at give en udførlig beskrivelse af samtlige henvendelser og reaktioner fra Sundhedsstyrelsen. Bl.a. beror enkelte sager i Rigsarkivet og har på grund af tidsfristen ikke kunnet fremskaffes.

Vedrørende de stedfundne henvendelser og Sundhedsstyrelsens reaktioner i sagen kan det på denne baggrund oplyses, at Sundhedsstyrelsen i 1979 modtog en indberetning fra embedslægeinstitutionen for Frederiksborg Amt vedrørende forholdene på Humlegården. Sundhedsstyrelsen anmodede på den baggrund embedslægeinstitutionen for Frederiksborg Amt om over for læge Finn Skøtt Andersen nærmere at præcisere vilkårene for hans virksomhedsudøvelse, herunder at hver enkelt patient får en fyldestgørende redegørelse for den behandling, der tænkes iværksat, og at den enkelte patient før behandlingens påbegyndelse bliver gjort bekendt med, at de med behandlingen forbundne udgifter ikke refunderes af Sygesikringen.

I 1981 har Sundhedsstyrelsen efter en konkret klage anmodet embedslægeinstitutionen om over for læge Finn Skøtt Andersen at påtale kritisable hygiejniske forhold, og i 1982 orienterede embedslægeinstitutionen Sundhedsstyrelsen om, at amtssundhedsplejersken ville følge situationen på Humlegården.

[Sundhedsministeren]

Sundhedsstyrelsen og embedslægeinstitutionen har endvidere i 1986, 1987 og 1990 behandlet forskellige sager vedrørende Humlegården, bl.a. institutionens behandling af cancerpatienter, dødsfald på institutionen, opbevaring af medicin samt konkrete patientklager.

Endelig blev Sundhedsstyrelsen i november måned 1992 orienteret om, at embedslægeinstitutionen havde modtaget en klage over behandlingen af en nu afdød patient, og Sundhedsstyrelsen har med brev af 11. november 1992 og brev af 18. november 1992 anmodet embedslægeinstitutionen om at undersøge forholdene på Humlegården samt udarbejde en redegørelse til brug for Sundhedsstyrelsens vurdering af sagen.

Spm. nr. S 149

Til *sundhedsministeren* (13/11 92) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvor mange sager har inden for den sidste måned været behandlet i Patientklagenævnet efter forældelsesfristens udløb, således at det ikke har været muligt at foretage den oversendelse til anklagemyndigheden, som ellers ville være blevet konsekvensen af behandlingen?«

Begrundelse

Det er krænkende for retsbevidstheden, når alvorlige klager, som patienter har fået medhold i, ingen konsekvens får, fordi de har været for længe under behandling i sundhedsvæsenet selv, nemlig i Sundhedsstyrelsen.

Svar (25/11 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

På baggrund af indhentede oplysninger fra Patientklagenævnet kan jeg oplyse følgende:

Det er anklagemyndigheden, dvs. politi og rigsadvokat, der beslutter, hvorvidt et forhold, herunder en klagesag, giver grundlag for strafferetlig tiltalerejsning.

Enhver person, der finder, at der er begået et strafbart forhold mod vedkommende f.eks. af en læge i forbindelse med et indgreb, kan henvende sig til anklagemyndigheden og »anmelde« forholdet, hvorefter det er op til anklagemyndigheden at undersøge og vurdere muligheden for tiltalerejsning.

Forældelse afbrydes, hvis den pågældende sigtes for lovovertrædelsen, jf. straffelovens § 94, stk. 4. Indbringelse af en sag for Patientklagenævnet afbryder ikke en strafferetlig forældelse.

Såfremt Sundhedsstyrelsen under sin behandling af en klagesag bliver opmærksom på forhold, der klart antages at være omfattet af straffebestemmelser, eller hvis det af hensyn til oplysning af en klagesag i øvrigt er nødvendigt at inddrage politiet heri, indbringer Sundhedsstyrelsen sagen direkte for anklagemyndigheden/politiet, bl.a. således at forældelse undgås.

Strafferetlig forældelse for mildere straffelovsovertrædelser m.fl. er normalt 2 år regnet fra forholdets begåelse. For mere alvorlige overtrædelser (strafferamme på mere end 1 års fængsel) er forældelsen 5 år eller højere.

Til det stillede spørgsmål kan jeg nærmere oplyse, at Patientklagenævnet inden for den sidste måned – på et møde i nævnet den 21. oktober 1992 – har behandlet 2 sager, hvor der forelå strafferetlig forældelse set i forhold til 2-årig forældelsesfrist. Nævnet har i denne forbindelse bemærket, at det, at der har været to sager inden for den samme måned, ikke kan tages som udtryk for problemets omfang.

Den ene sag er af den pågældende amtskommune indbragt for Sundhedsstyrelsen medio oktober 1990 med henblik på vurdering af, om sagen af Sundhedsstyrelsen burde tages op af egen drift. Det drejer sig om en operation foretaget den 11. april 1990. Fristen udløb således den 11. april 1992. Sundhedsstyrelsen har behandlet sagen og har foretaget partshøring den 9. april 1992. Sagen er herefter af Sundhedsstyrelsen sendt til Patientklagenævnet den 28. juli 1992. Patientklagenævnet har meddelt sin afgørelse med brev af 5. november 1992.

Den anden sag er en klagesag af 28. juni 1991. Der klages over to på hinanden følgende operationer henholdsvis den 7. og 20. marts 1990. Fristen udløb således den 7. marts 1992. Sagen er af Patientklagenævnets sekretariat sendt i forundersøgelse den 3. juli 1991. Sundhedsstyrelsen har foretaget partshøring den 1. juli 1992. Sagen er herefter af Sundhedsstyrelsen sendt til Patientklagenævnet den 11. august 1992. Patientklagenævnet har meddelt sin afgørelse med brev af 5. november 1992.

[Sundhedsministeren] *

Det bemærkes, at der i sidstnævnte sag er klaget mere end et år efter, at det påklagede forhold har fundet sted. I sager vedrørende tiltalerejsning efter lægelovens § 18 er forældelsesfristen 2 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1.

Jeg har anmodet Sundhedsstyrelsen om en redegørelse for sagsbehandlingstiden i styrelsen, herunder om baggrunden for, at Sundhedsstyrelsen inden forældelsesfristens udløb ikke rettede henvendelse til anklagemyndigheden.

Spm. nr. S 159

Til fiskeriministeren (19/11 92) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang den danske fiskerikontrol har foretaget kontrol af såvel danske som udenlandske fiskerfartøjer, gerne opgivet i antal og for perioden 1986 – 1991, samt give en vurdering af, om omfanget af udførte kontrolopgaver er forholdsvis jævnt fordelt på danske og udenlandske fiskerfartøjer?«

Begrundelse

Svaret ønskes brugt til belysning af, om Fiskerikontrollen udøver kontrol specielt af danske fiskerfartøjer frem for udenlandske fiskerfartøjer i dansk område. Spørgeren ønsker i svaret oplyst antallet af udførte kontrolopgaver i perioden 1986–1991, fordelt på antal danske og udenlandske fiskerfartøjer.

Svar (26/11 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Følgende oplysninger kan gives om Fiskeriministeriets inspektionsskibes observationer og kontrol (bordinger) af henholdsvis danske og udenlandske fiskerfartøjer:

1986:

Der observeredes i alt 3.055 fiskerfartøjer, hvoraf 348, svarende til 11,4 pct., var udenlandske. Af disse blev i alt 556 kontrolleret, hvoraf 99, svarende til 17,8 pct., var udenlandske.

1987:

Der observeredes i alt 4.118 fiskerfartøjer, hvoraf 633, svarende til 15,4 pct., var uden-

landske. Af disse blev i alt 360 kontrolleret, hvoraf 110, svarende til 30,6 pct., var udenlandske.

1988:

Der observeredes i alt 3.835 fiskerfartøjer, hvoraf 416, svarende til 10,8 pct., var udenlandske. Af disse blev i alt 594 kontrolleret, hvoraf 69, svarende til 11,6 pct., var udenlandske.

1989:

Der observeredes i alt 3.585 fiskerfartøjer, hvoraf 438, svarende til 12,2 pct., var udenlandske. Af disse blev i alt 517 kontrolleret, hvoraf 50, svarende til 9,7 pct. var udenlandske.

1990:

Der observeredes i alt 4.304 fiskerfartøjer, hvoraf 403, svarende til 9,3 pct., var udenlandske. Af disse blev i alt 535 kontrolleret, hvoraf 71, svarende til 13,2 pct., var udenlandske.

1991:

Der observeredes i alt 3.288 fiskerfartøjer, hvoraf 417, svarende til 12,7 pct., var udenlandske. Af disse blev i alt 664 kontrolleret, hvoraf 100, svarende til 15,1 pct., var udenlandske.

Forholdsmæssigt er der kontrolleret henholdsvis danske og udenlandske fartøjer i forhold til observationer som følgende:

	Danske	Udenlandske
1986 . . .	16,9 pct.	28,4 pct.
1987 . . .	7,2 pct.	17,4 pct.
1988 . . .	15,4 pct.	16,6 pct.
1989 . . .	14,8 pct.	11,4 pct.
1990 . . .	11,9 pct.	17,6 pct.
1991 . . .	19,6 pct.	24,0 pct.

På baggrund af ovenstående kan det konstateres, at omfanget af den søværts danske fiskerikontrol er jævnt fordelt mellem danske og udenlandske fiskerfartøjer.

Den nuværende registrering i Fiskerikontrollen af landingskontrollen gør det ikke muligt at foretage en lignende sammenligning i forbindelse med kontrollerede landinger i havnene.

Spm. nr. S 160

Til *fiskeriministeren* (19/11 92) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse arten og omfanget af fiskerikontrollen i Danmark samt i de øvrige EF-lande og gerne også give en vurdering af, om kontrollen i de enkelte lande skønnes tilstrækkelig?«

Begrundelse

Svaret ønskes anvendt til en reel sammenligning af andre EF-landes fiskerikontrol og den danske fiskerikontrol.

Svar (26/11 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

I Danmark er det Fiskeriministeriet, der gennem Fiskerikontrollen har ansvaret for alt, hvad der vedrører fiskeriinspektion.

Den overordnede planlægning af Fiskerikontrollens arbejde foretages af to kontorer i departementet, medens Fiskerikontrollen ude i landet er organiseret på følgende måde:

Fiskeriinspektoraterne

Fiskerikontrollen på land er opdelt i 6 inspektorater, der hver har mellem 17 og 36 ansatte. Der er 148 fuldtidsansatte (1991). Arbejdet på inspektoraterne er tilrettelagt således, at personalet er opdelt i hold med hver deres specialopgaver som f.eks. landingskontrol i havne, kontrol af kystnært fiskeri og ferskvand, kvalitetskontrol etc. De forskellige kontrolhold er udrustet med det fornødne udstyr, således at der let kan opereres i alle dele af inspektoraterne. I alle inspektorater er der installeret edb med onlineforbindelse til øvrige inspektorater og Fiskeriministeriet. Der er endvidere edb i de mobile enheder.

Fiskerikontrolskibene

Fiskerikontrollen råder over følgende kontrolfartøjer:

Navn	Byggeår	Længde	Brt
»Nordsøen«	1967	53 m	475
»Nordjylland«.....	1967	53 m	475
»Vestkysten«	1987	50 m	500
»Jens Væver« ⁽¹⁾	1965	30 m	142
»Havørnen« ⁽²⁾	1979	50 m	324
»Viben«.....	1977	16 m	23
»Havternen« ⁽²⁾	1975	17 m	31

Bem.: ¹⁾ Fartøjet prioriterer bugseringsopgaver

²⁾ Fartøjet er oplagt for salg (1992)

Der er 123 fuldtidsansatte i fartøjerne (1991).

Fiskerikontrollens kontrolkompetence

Den danske fiskerikontrols kompetence til at håndhæve fiskerilovgivningen fremgår af de enkelte love. Generelt er det således, at Fiskerikontrollen har hjemmel til at kontrollere lovgivningen overalt, hvor fisk eller fiskevarer opbevares eller forarbejdes. Det være sig lige fra fiskerfartøjer, landingspladser, fiskesorteringsvirksomheder, auktioner, transportører af fisk, lagerpladser og fryserum, forarbejdningsvirksomheder m.v.

Sammenligning af Fiskerikontrollen med de øvrige EF-lande

Fiskeriministeriet har ikke et detaljeret kendskab til, hvorledes fiskerikontrolopgaven varetages i de øvrige EF-medlemsstater, og er derfor ude af stand til at foretage en kvalificeret vurdering.

Spm. nr. S 161

Til *fiskeriministeren* (19/11 92) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse arten og omfanget af udførte kontrolopgaver i perioden 1986-1991 på Fiskeriministeriets inspektionsskibe »Nordsøen«, »Nordjylland«, »Havørnen«, »Vestkysten« og »Jens Væver« samt oplyse, om enkelte af disse skibe efter ministerens vurdering kunne tænkes nedlagt i forbindelse med det generelle fald i antallet af fiskerfartøjer fra 136.488 bruttoregister-ton i 1987 til 110.332 bruttoregister-ton ved udgangen af 1991 i den danske fiskerflåde?«

Begrundelse

I svaret ønsker spørgeren oplyst arten og omfanget, gerne opgivet i antal, af de kontrolopgaver, der er udført af Fiskeriministeriets inspektionsskibe i perioden 1986-1991, fordelt på de enkelte inspektionsskibe.

Svar (26/11 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Følgende driftsdata kan oplyses for Fiskeriministeriets skibe:

[Fiskeriministerens]

Udsejlet sømil

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
»Nordsøen«	2.021	4.438	1.494	5.387	2.112	3.580
»Nordjylland«	2.822	1.451	2.807	5.506	2.637	4.962
»Havørnen« (K)	25.278	23.467	21.678	23.666	26.227	24.916
»Vestkysten«	projekt	14.801*	17.707	17.507	23.390	31.083
»Viben« (K)	15.045	12.611	18.279	20.505	17.957	24.433
»Jens Væver«	1.367	875	678	1.355	1.249	0
»Havternen« (K)	9.927	9.054	11.709	6.559	6.517	oplagt
»Gl. Vestkyst«	3.597	solgt	—	—	—	—
»Havmaagen« (K)	11.772	solgt	—	—	—	—
I alt	71.829	66.697	74.352	80.485	80.089	88.974

* »Vestkysten« blev indsat i drift 1. april 1987.

Skibene »Nordsøen«, »Nordjylland« og »Jens Væver« har indtil 1992 ud over rednings- og bugseringstjeneste kun i mindre omfang udført kontrol af dansk fiskerilovgivning og af EF's fiskeriregler, internationale aftaler for fiskeriet samt af de fastsatte fiskerigrænser inden for deres redningsområder. »Havørnen«, »Viben«, »Havmaagen« og »Havternen« har alene udført førnævnte kontrolopgaver. Den nye »Vestkysten« indgik i 1987 som kombineret skib med rednings-, bugserings- og kontrolopgaver.

De oplyste data med udsejlet sømil angiver aktivitetsniveauet for skibene på kontrolområdet. Fiskerikontrolopgaverne udføres ved bording, hvor fangst, redskaber, logbog, skibspapirer m.v. kontrolleres. Desuden udføres inspektionen ved almindelig tilstedeværelse af skibene på fiskepladserne, hvor fiskeriet observeres.

Som det ses af oversigten er skibene »Havmaagen« og den gamle »Vestkysten« solgt. »Havternen« blev oplagt som reserveskib i september 1990, og »Havørnen« blev oplagt i oktober 1992 med salg for øje.

Der er i perioden indsat 1 nyt skib (»Vestkysten«). Ved vurderingen af, hvor mange skibe

det er hensigtsmæssigt at råde over, indgår en række faktorer. Fiskeriministeriets skibe skal således løse såvel kontrol- som bugserings- og redningsopgaver og herunder sikre en rimelig dækning af de forskellige farvandsområder.

Spm. nr. S 162

Til fiskeriministerens (19/11 92) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren orientere om personaleudviklingen i Fiskeriministeriet og fiskeriinspektorerne og på Fiskeriministeriets inspektions- og redningsskibe i perioden 1986-1991?«

Begrundelse

Svaret ønskes brugt i forbindelse med belysning af personaleforbruget/-udviklingen i de nævnte afdelinger i den nævnte periode.

Svar (26/11 92):

Fiskeriministerens (Kent Kirk):

Personaleudviklingen i de nævnte afdelinger har været som følger: (årsværk)

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	(1992)
Fiskeriministeriet	146	164	171	162	160	158	(149)
Fiskeriinspektorerne	114	117	135	143	148	149	(143)
Skibene	140	135	134	125	123	127	(110)

Det forudsættes, at der ved »Fiskeriministerens« menes departementet (på FFL 1993: De-

partementet, Fiskeritilsynet og Fiskeriforskningssekretariatet).

[Fiskeriministeren]

Note: For 1986 til 1988 og 1991 er anvendt regnskabsstallene på FFL, for 1989 og 1990 er anvendt oplysninger fra SCR, og for 1992 er anvendt den foreløbige TB.

Spm. nr. S 163

Til *fiskeriministeren* (19/11 92) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse de fremtidige udviklingsplaner for Fiskerikontrollen, f.eks. for perioden 1993-1996?«

Begrundelse

Svaret ønskes brugt i forbindelse med belysning af udviklingen i Fiskerikontrollen set i sammenhæng med, at den danske fiskerflåde i perioden 1987-1991 er reduceret fra 136.488 bruttoregister-ton til 110.332 bruttoregister-ton.

Svar (26/11 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Der vil i 1993 blive foretaget en samlet vurdering af hele kontrol- og tilsynsområdet under hensyntagen til en afklaring af forholdene vedrørende gennemførelsen af det indre marked og dets betydning for Fiskerikontrollen. Reglerne for og omfanget af Fiskerikontrollens medvirken ved dette arbejde er ikke fastlagt på nuværende tidspunkt.

Denne vurdering vil også blive foretaget på grundlag af rapport fra Fiskeriministeriets projekt vedr. modernisering af Fiskerikontrollen under Fiskeriministeriet. Rapporten er udarbejdet som et led i regeringens generelle moderniseringsindsats inden for den offentlige sektor og blev gennemført af konsulentfirmaet Mercuri Urval A/S.

Generelt foretages der en løbende vurdering af Fiskerikontrollens udviklingsplaner og en løbende justering af Fiskerikontrollens arbejdsopgaver i forbindelse med ændringer i regelsættet for erhvervs-, fritids- og sportsfiskeri samt for tilsyn med fiskeriets produktions- og handelsvirksomheder.

Målet er løbende at foretage en tilpasning af Fiskerikontrollens ressourcer til de opgaver, man skal udføre.

Spm. nr. S 164

Til *fiskeriministeren* (19/11 92) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, om han agter at reducere Fiskerikontrollen?«

Begrundelse

Den danske fiskerflåde er i perioden fra 1987 til udgangen af 1991 reduceret fra 136.488 bruttoregister-ton til 110.332 bruttoregister-ton eller i alt ca. 19,7 pct., og på den baggrund er det nærliggende at rejse spørgsmålet om en tilsvarende reduktion af den danske fiskerikontrol.

Svar (26/11 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Inspektoraterne forventes at forbruge et uændret personale i 1993-1996 på ca. 145 årsværk, men den landværts kontrol er løbende blevet tilført nye arbejdsopgaver. De nye opgaver omfatter bl.a. uddelegering af administrative og regnskabsmæssige opgaver og indsamling af data til Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser.

I løbet af 1993 planlægges uddelegeringen af logbogskontrollen suppleret med udlægning af indtastning af logbogdata, og hertil kommer tilsyn og kontrol med den nye fisketegnordning samt nye opgaver ved kontrol af varer fra tredjelande i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked. Produktiviteten vil være stigende.

Skibene er blevet væsentlig reduceret i personaleforbruget i de sidste år. Fra ca. 140 årsværk i 1986 forventes forbruget at udgøre ca. 93 årsværk i perioden 1993-1996. Personalereduktionen svarer til ca. 34 pct. Skibenes effektivitet er væsentlig øget de seneste år.

Spm. nr. S 177

Til *socialministeren* (24/11 92) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Kan et barn opfattes som væsentligt offentligt forsørget, fordi det er optaget på en observationsskole 4 ½ dag om ugen i 200 dage om året?«

Begrundelse

Når et barn af en eneforsørger optages på en observationsskole, kan kommunerne tilsynela-

[Hanne Thanning Jacobsen]

dende efter eget skøn inddrage både børnetilskud, børnebidrag og børnefamilieydelse. Det betyder, at en eneforsøger automatisk fratrækkes op til 1.800 kr. pr. måned, hvilket er et væsentlig større beløb end for familier med to indkomster.

Da barnet kun opholder sig på skolen i 200 dage om året, er en række udgifter i forbindelse med barnets forsørgelse f.eks. til tøj, lomme penge, ferie, logi og kost for mig at se nøjagtig de samme, som hvis barnet boede hjemme.

Svar (27/11 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Af begrundelsen til spørgsmålet fremgår, at kommunerne efter eget skøn kan inddrage både børnetilskud, børnebidrag og børnefamilieydelse, hvorved eneforsørgere automatisk fratrækkes op til 1.800 kr. pr. måned, hvilket er et væsentlig større beløb end for familier med to indkomster.

Ifølge børnetilskudslovens §§ 5, stk. 1, nr. 4, og 12, stk. 2, kan børnetilskud og forskudsvis udbetalt børnebidrag kun udbetales, hvis barnet ikke er anbragt uden for hjemmet efter bistandsloven, ikke sammen med en indehaver af forældremyndigheden er optaget i en døgnforanstaltning efter bistandsloven eller i øvrigt forsørges af offentlige midler. I børnefamilieydelseslovens § 2, nr. 4, er nævnt en tilsvarende regel m.h.t. forsørgelse af offentlige midler.

I pkt. 5 i børnetilskudsvejledningen af 18. december 1986 er vejledende omtalt, under hvilke omstændigheder et barn normalt vil blive betragtet som forsørgt af offentlige midler.

Udgangspunktet er her, at barnet anses som forsørgt af offentlige midler, når det offentlige yder et beløb, der dækker den væsentligste del af udgifterne ved forsørgelsen.

Udgifterne til kost og logi anses ifølge pkt. 5 i almindelighed for at udgøre den væsentligste del af udgifterne ved barnets forsørgelse, og som et eksempel nævnes ophold på observationsskole, hvor det offentlige afholder udgiften til kost og logi fra mandag til fredag. Under ferieperioder i hjemmet anses et sådant barn fortsat som offentlig forsørgt.

På baggrund heraf er det min opfattelse, at spørgsmålet om, hvorvidt børn på observationsskole skal betragtes som værende forsørgt af offentlige midler, netop beror på et kommunalt skøn over, hvorvidt det offentlige af-

holder de væsentligste udgifter ved barnets forsørgelse.

Der er m.a.o. ikke tale om, at de omtalte børneydelser automatisk og uden en konkret, individuel vurdering skal fratrækkes for børn, som er optaget på observationsskole f.eks. 4½ dag om ugen 200 dage om året.

Spm. nr. S 178

Til *socialministeren* (24/11 92) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med de lovmæssige intentioner, at enlige forsørgere fratages samtlige tilskud og bidrag, når deres barn optages på en observationsskole?«

Begrundelse

Det forekommer mig helt uforståeligt, at en enlig forsøger ved barnets optagelse på observationsskole først skal fratrækkes alle børneydelser, hvorefter vedkommende skal være tvunget til at bede om og får udbetalt tøj- og lomme penge til sit barn på bistandskontoret.

Det er dobbeltadministration og, hvad værre er, klientgørelse af mennesker, der i øvrigt ikke er i forbindelse med det sociale system.

Svar (27/11 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Under henvisning til mit svar på spørgsmål nr. S 177 kan jeg tilføje, at jeg finder, det er i overensstemmelse med de lovmæssige intentioner, at enlige forsørgere fratages de nævnte børneydelser, såfremt kommunen ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde skønner, at det offentlige i forbindelse med optagelsen yder et beløb, der dækker den væsentligste del af udgifterne ved forsørgelsen.

Jeg kan tilføje, at kommunens afgørelser herom kan indbringes for ankemyndighederne.

Spm. nr. S 143

Til *miljøministeren* (13/11 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren på baggrund af telegram af 4. november 1992 fra Ritzaus Bureau ophæve begrænsningerne for pensionisters helårsbeboelse i sommerhuse?«

[Kirsten Jacobsen]

Begrundelse

Der henvises til telegrammet fra Ritzaus Bureau.

Svar (23/11 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Planloven fastsætter i § 41 en ret til helårsbeboelse i sommerhusområder for pensionister. Det vil efter loven sige: Personer over 67 år, personer over 60 år, der opbejder efterløn eller pension, samt førtidspensionister efter lov om social pension.

Retten er begrænset til de tilfælde, hvor pensionisten har ejet ejendommen i 8 år.

Det fremgår af Ritzaus telegram, at der ikke er mange pensionister og efterlønsmodtagere, der har udnyttet retten til at bo hele året i sommerhusområder.

Som de væsentligste årsager hertil nævnes pensionisternes bekymring med hensyn til den kommunale service og infrastrukturen i områderne, samt at mange pensionister endnu ikke har gjort deres sommerhuse egnede til helårsbeboelse.

Indledningsvis vil jeg sige, at jeg mener, det er for tidligt at vurdere reglens anvendelse her ca. et år efter, at den er trådt i kraft. For mange vil det at skifte bopæl være en større beslutning, der kræver tid.

Det kommer dog ikke bag på mig, at der ikke er sket den helt store udflytning. Som jeg fremhævede under lovforslagets behandling, regnede jeg ikke med, at særlig mange ville benytte sig af retten, men jeg fandt det rimeligt, at muligheden bestod.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der såvel under folketingsbehandlingen som i vejledningen »Otium i sommerhuset«, som Planstyrelsen udsendte, før bestemmelsen trådte i kraft den 1. oktober 1991, blev gjort opmærksom på, at der er forskel på serviceniveau og infrastruktur i forskellige kommuner, og at pensionister bør tage bl.a. dette i betragtning, før beslutningen om at flytte til sommerhuset tages.

Pensionistreglen er tænkt som et tilbud til de personer, der har forladt arbejdsmarkedet. De skal have en mulighed for at vælge, om de vil bevare den hidtidige helårsbolig eller bosætte sig hele året i et sommerhus, som de har en årelang tilknytning til.

Kravet om ejertid på 8 år skal sikre pensionistens tilknytning til området og hindre, at sommerhuse opkøbes med henblik på helårsanvendelse. Ejertidskravet skal endvidere forhindre, at reglen påvirker ejendomspriserne, bl.a. til skade for de personer, der ønsker at erhverve et fritidshus.

Bestemmelsens formulering er således udtryk for en afvejning mellem ønsket om at tilgodese de grupper, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og ønsket om stadig at opretholde sommerhusområderne som rekreative fritidsområder.

På baggrund af foranstående giver oplysningerne fra Ritzaus Bureau mig ikke anledning til ændringer i »pensionistreglen«.

Spm. nr. S 153

Til *industriministeren* (18/11 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Agter ministeren – og i bekræftende fald hvordan – at tage initiativ til at gennemføre regler, som gør det muligt for personer med pensionsopsparingsordninger at skifte fra ét institut/bank/forsikringsselskab til et andet, uden at det medfører højere gebyrer end det, der kan begrundes i de omkostninger, der er direkte forbundet med overflytningen?«

Begrundelse

Folketinget har gennemført regler, som har ophævet stavnsbindingen af lånere i realkreditinstitutter. Gebyrerne i forbindelse med flytning skal nu kun dække de faktiske omkostninger. På den baggrund er det uacceptabelt, at personer med pensionsopsparing skal belastes med omkostninger på 7 pct. af opsparingen – et beløb, som Finanstilsynet har accepteret.

Liberaliseringen på kapitalmarkedet bør medføre, at utilfredse kunder frit skal kunne flytte, uanset om det gælder banker, realkreditinstitutter eller forsikringsselskaber.

Svar (25/11 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Overførsler af pensionsordninger i forbindelse med jobskifte er i det væsentlige omkostningsfrit. Problemet omkring gebyrerne opstår derfor kun, når pensionsopsparende frivilligt ønsker at flytte deres pensionsordning.

[Industriministeren]

De pensionsordninger, som banker og forsikringselskaber tilbyder, har udviklet sig til at være meget forskellige. For eksempel giver forsikringsordningerne en rentegaranti, som man ikke har i pengeinstitutternes pensionsopsparingsordninger. Det gør, at det er nødvendigt med et vist overflytningsgebyr for at undgå spekulation, som ville skade de pensionsopsparere, der er tilbage i ordningen.

Finanstilsynet har i oktober 1992 godkendt, at gebyret for overflytning fra forsikringsordninger er blevet nedsat væsentligt.

Den nye ordning er en forbedring, men der er stadig problemer, som skal løses. Finanstilsynets godkendelse er derfor begrænset indtil 1. januar 1994.

Forsikringselskaberne skal i samarbejde med Finanstilsynet udforme nye rammer for flyttegebyrer, så der bliver en bedre sammenhæng mellem gebyret og den omkostningsbelastning, som udtræden i »utide« betyder for ordningen. De nye regler skal være klar til 1. januar 1994.

Jeg skal desuden pege på, at der er nedsat et pensionsoverførselsudvalg, som vil behandle spørgsmålet om gebyrerne i den betænkning, som udvalget forventes at afgive i januar 1993.

Da der således allerede nu er et stort arbejde i gang med at udforme nye – og bedre – regler for gebyrer ved pensionsoverførsler, agter jeg i første omgang at afvente dette arbejdes afslutning.

Spm. nr. S 168

Til *socialministeren* (20/11 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at opholdskravet i Danmark på 40 år for tildeling af fuld folkepension ændres, således at den nedsatte pension opreguleres efter pensionstildelingen med 1/40 for hvert år fremover, til fuld pension opnås?«

Svar (27/11 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Princippet om, at pensionen optjenes på baggrund af bopælstid, og at der skal være mindst 40 års bopælstid i Danmark for at opnå ret til fuld folkepension, er indført i forbindelse med Danmarks indtræden i EF i 1973.

Ved Danmarks indtræden i Fællesskabet blev Danmark omfattet af EF-forordning nr. 1408/71. Dette betød, at Danmarks krav om indfødsret ville blive fortrængt af EF-forordningens ligebehandlingsprincip for så vidt angår de persongrupper, der er omfattet af forordningen, og medførte, at statsborgere fra andre EF-stater efter de dagældende danske pensionsregler ville kunne modtage fuld dansk folke-, invalide- eller enkepension efter kun 1 års bopæl i Danmark, hvis betingelserne i øvrigt var opfyldt.

På denne baggrund blev reglerne i pensionsloven ændret til de nugældende, således at retten til fuld pension blev betinget af bopæl i Danmark i 40 år efter det fyldte 15. år og inden det fyldte 67. år. Ved kortere bopælstid ydes en brøkpension beregnet efter forholdet mellem længden af den pågældendes bopælstid og 40 år.

Der blev ved samme lejlighed indført et såkaldt godskrivningsprincip. Godskrivningsprincippet betød, at der til den faktiske bopælstid blev tillagt tiden fra førtidspensioneringen til pågældendes 67. år. Godskrivningsprincippet gjaldt kun førtidspensionisterne og ikke pensionister over 67 år.

Baggrunden for at indføre godskrivningsprincippet var et ønske om ikke at forringe stillingen for førtidspensionisterne, idet man i forbindelse med Danmarks tilslutning til Fællesskabet afskaffede retten til fuld pension efter 1 års bopælstid umiddelbart før pensioneringen og gik over til optjening på grundlag af bopælstiden her i riget.

Godskrivningsprincippet for førtidspensionister var kun gældende i en kort årrække på godt 10 år, og det blev ophævet ved pensionsreformen i 1984, da det viste sig, at princippet medførte urimeligt gunstige resultater i tilfælde, hvor pensionisten samtidig modtog pension fra et andet land.

Muligheden for at optjene ret til pension i andre lande er en af grundene til, at der ikke kan optjenes bopælstid efter pensionstidspunktet.

Pensionister, der ikke modtager fuld pension, men en brøkpension, vil ofte have opholdt sig i et andet land, hvorfra der er optjent ret til pension. Der vil i givet fald være mulighed for at sammenstykke en fuld pension på baggrund af optjening i flere lande.

[Socialministeren]

En optjeningsret som den foreslåede ville kunne føre til urimeligt gunstige resultater i tilfælde, hvor pensionisten sammen med sin danske pension modtager pension fra et andet land. I særlige tilfælde vil den foreslåede regel om optjeningsret kunne føre til udbetaling af ydelser, der er væsentlig højere end det danske pensionsniveau.

Optjening af bopælstid efter pensionstidspunktet finder jeg vanskeligt kan forliges med det almentgældende princip om, at retten til en ydelse optjenes, indtil man opnår denne ydelse.

Dette skal også ses i forhold til, at efter pensionstildelingen bidrager pensionisten ikke i samme omfang som tidligere til samfundshusholdningen. Dette skal desuden sammenholdes med den ovenfor nævnte mulighed for at sammenstykke en pension fra flere lande, således at man med en fortsat optjening af bopælstid efter pensioneringen ville kunne opnå en urimelig høj pension.

Jeg skal endelig pege på, at optjeningsprincipperne i pensionsloven gælder både danske statsborgere og andre staters statsborgere. Skulle reglerne om optjening af bopælstid derfor ændres, jf. spørgsmålet, ville ændringen omfatte alle, der er berettiget til pension efter pensionsloven.

På baggrund af ovenstående finder jeg ikke grundlag for at ændre optjeningsprincipperne i pensionsloven, og jeg agter derfor ikke at tage initiativ til en ændring af reglerne om optjening af social pension.

Spm. nr. S 111

Til *økonomiministeren* (3/11 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor lang tid det vil tage at udarbejde et projekt vedrørende omfanget af lovovertrædelser blandt indvandrere i første, anden og tredje generation, og om pengene til et sådant projekt kan bevilges over de gældende flygtningebestillinger?«

Begrundelse

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 44.

Svar (24/11 92):

Økonomiministeren (Thor Pedersen):

Første del af spørgsmålet, om hvor lang tid det vil tage at udarbejde et projekt vedrørende omfanget af lovovertrædelser blandt indvandrere i første, anden og tredje generation, har været forelagt Danmarks Statistik, som oplyser følgende:

»Da projektet om kriminaliteten blandt indvandrere ikke er nærmere defineret, kan undersøgelsens tidsramme og pris ikke angives med sikkerhed, jf. svar på spørgsmål S 110. Det skønnes imidlertid, at det vil være muligt at gennemføre en begrænset, men forsvarlig analyse i løbet af ca. fire måneder.«

Anden del af spørgsmålet, om pengene til et sådant projekt kan bevilges over de gældende flygtningebestillinger, har været forelagt Finansministeriet, som oplyser:

»Bevillinger til flygtningeformål findes ved Justitsministeriet, Socialministeriet og Indenrigsministeriet samt i mindre omfang ved Undervisnings- og Forskningsministeriet og Arbejdsministeriet.

Det er Finansministeriets opfattelse, at der ikke af de gældende flygtningebestillinger vil kunne bevilges penge til projektet.

Specielt bemærkes, at der over Socialministeriets konto 15.73.04, »Oplysning om flygtninge og indvandrere«, finansieres projekter, hvis formål er oplysning på flygtninge- og indvandrerområdet. Der er ikke bevilget midler på kontoen i 1992, og overførte midler fra 1991-bevillingen på 5 mio. kr. er opbrugt. Det er endvidere tvivlsomt, om et projekt som det pågældende ville kunne finansieres over kontoen, idet det hidtil har været forudsat, at støttede projekter har et socialt sigte.«

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Spm. nr. S 142

Til *landbrugsministeren* (13/11 92) af:

Ole M. Nielsen (KRF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at Hirtshals bliver godkendt som grænsekontrolsted, jf. bekendtgørelse nr. 627 af 14. juli 1992?«

Begrundelse

I dag er Hirtshals ikke godkendt som grænsekontrolsted, jf. bekendtgørelse nr. 627 af 14. juli 1992. Konsekvensen heraf er bl.a., at le-

[Ole M. Nielsen]

vende dyr og produkter af animalsk oprindelse fra tredjelande ikke kan indføres i Hirtshals.

Den manglende godkendelse betyder, at erhvervsudviklingen i Hirtshals hæmmes. Nogle virksomheder overvejer at flytte fra området som følge af den manglende godkendelse. Derfor finder spørgeren det væsentligt, at ministeren søger at påvirke EF-Kommissionen til at godkende Hirtshals som grænsekontrolsted.

Svar (24/11 92):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

EF-reglerne om tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for dyr og visse produkter, der føres ind i Fællesskabet fra tredjelande, er gennemført med bekendtgørelse nr. 627 af 14. juli 1992 om ind- og udførsel af levende dyr og visse produkter. EF-Kommissionen har i beslutning 92/431 fastsat en liste over de grænsekontrolsteder, der er foreløbigt godkendt til at udføre veterinærkontrol.

I det nordlige Jylland er Frederikshavn udpeget som grænsekontrolsted for levende dyr m.m. Dette er sket på baggrund af et skøn over hidtidige og fremtidige handelsstrømme, den geografiske beliggenhed samt over omkostningerne ved etablering af de nødvendige faciliteter.

Der er i EF-reglerne opstillet en række krav til indretning, bemanning og drift af grænsekontrolstederne, og det forudsættes, at der principielt via gebyrer skal ske fuld indtægtsdækning af den veterinære kontrolaktivitet. Det er således nødvendigt at begrænse antallet af grænsekontrolstationer og dermed de samlede udgifter forbundet med importkontrollen.

Når Hirtshals ikke er foreslået som grænsekontrolsted for levende dyr og følgelig heller ikke optaget på Kommissionens liste, skyldes det, at der ifølge Veterinærdirektoratets oplysninger kun har været en begrænset import heraf via Hirtshals.

Med hensyn til indførsel af levende dyr har Veterinærdirektoratet således oplyst, at der i Hirtshals ud over en vis import af fiskeyngel og lignende til akvakulturbrug kun er foretaget veterinærkontrol på ganske få importerede heste i 1991. Herudover er der ifølge de foreliggende oplysninger indført et antal heste til konkurrencebrug i henhold til den særlige ordning, der eksisterer for nordiske konkurrenceheste, og hvorefter disse på visse betingelser

kan indføres til Danmark uden veterinærkontrol. Man arbejder på at kunne videreføre denne ordning efter 1. januar 1993.

Ifølge oplysninger fra Hirtshals Kommunes Erhvervsråd udgør fisk og fiskeprodukter til foderbrug langt størstedelen af de animalske produkter, der indføres via Hirtshals. Der pågår forhandlinger mellem Veterinærdirektoratet og Fiskeriministeriet om at overføre kontrollen med fisk og fiskeprodukter til foderbrug til Fiskeriministeriet. Dette vil betyde, at fisk og fiskeprodukter, der importeres til foderbrug, kan kontrolleres af Fiskeriministeriets grænsekontrolsted/fiskeriinspektion. Jeg har anmodet Veterinærdirektoratet om at fremskynde disse forhandlinger, således at problemer omkring kontrol med indførsel af fisk og fiskeprodukter kan blive løst.

Indførsel af animalske produkter (levnedsmidler) er reguleret i bekendtgørelse nr. 625 af 14. juli 1992 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske levnedsmidler. I Nordjylland er Aalborg udpeget som grænsekontrolsted, medens Hirtshals og Frederikshavn er udpeget som grænseovergangsteder. Det vil sige, at produkter kan indføres via disse to havne og efter fornøden dokumentkontrol føres til Aalborg med henblik på fysisk veterinærkontrol.

Veterinærdirektoratet vil til stadighed følge udviklingen af handelsstrømmene for levende dyr og animalske produkter med henblik på overvejelser om, hvorvidt der bør ske ændringer i listen over grænsekontrolsteder i Danmark.

Spm. nr. S 165

Til *energiministeren* (19/11 92) af:

Riishøj (SF):

»Agter ministeren, eventuelt efter samråd med udenrigsministeren og statsministeren, at tage kontakt med den norske regering, sådan at den helt uholdbare situation, hvorefter dansk import af CO₂-fri norsk vandkraftbaseret el er blevet standset på grund af »liberalisering« af det norske elmarked, kan få en løsning?«

Begrundelse

I mange år har Danmark og Norge haft et konstruktivt samarbejde på elområdet, sådan

[Rilshøj]

at der via Skagerrakforbindelsen udveksles strøm mellem de to lande. Danmark har haft stor miljøfordel af samarbejdet gennem import af vandkraftbaseret strøm. På grund af ændringer på det norske elmarked med deraf følgende prisstigninger på eksport af el til Danmark er forhandlingerne gået i hårdknude. Det indebærer ressourcospild i Norge og for Danmark, at der produceres mere strøm fra forurenende kulværker. En helt uholdbar situation.

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, om der på regeringsplan søges løst op for denne hårdknude. Det ser ikke ud til, at Elsam og de berørte norske selskaber kan løse problemet alene.

Svar (26/11 92):

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg er på et møde med Elsam for nylig blevet orienteret om den opståede situation omkring udnyttelsen af samarbejdsforbindelsen til Norge.

Elsam har oplyst, at i løbet af oktober i år er udvekslingen blevet gradvis mindre imellem Norge og Danmark, samtidig med at Elsam har leveret begrænsede kvanta til den norske børs. Dette til trods for, at Norge efter de hydrologiske forhold skulle kunne være nettoeksportør.

Udviklingen skal ses i lyset af omorganiseringen af det norske marked og nye regler for udveksling af energi med udlandet.

På denne baggrund vil Energiministeriet snarest tage kontakt til det norske Olje- og Energidepartement med henblik på at drøfte situationen.

Spm. nr. S 135

Til *justitsministeren* (12/11 92) af:

Helge Sander (V):

»Hvilke konsekvenser mener ministeren sagen med den dømte idrætsleder fra Uldum kan få for ansvarsreglerne, som gælder for de frivillige idrætsledere?«

Begrundelse

Ved en dom fra Vestre Landsret er formanden for Uldum Idrætsklub, Jan Madsen, blevet idømt en bøde på 2.500 kr. Årsagen hertil er en ulykke på idrætsklubbens træningsanlæg, hvor

en 14-årig dreng blev dræbt ved en elulykke som følge af, at en lysmast på grund af dårlig vedligeholdelse var blevet strømførende. Retten anså formanden for ansvarlig for den dårlige vedligeholdelse i henhold til stærkstrømsreglementet. Bøden er søgt anket til Højesteret.

Sagen har givet anledning til en debat om idrætslederens ansvar for handlinger/undladelser, som lederen i praksis har meget lidt mulighed for at påvirke eller i hvert fald i dagligdagen ikke føler at hun/han har ansvar for.

Idrætsverdenen føler naturligvis, at det kan blive vanskeligt at skaffe frivillige ledere i en situation, hvor de kan have svært ved at overskue deres ansvar.

Det har været nævnt, at det burde være foreningen som sådan, der er ansvarlig, og at man måske burde have et offentligt tilsyn med tekniske anlæg på idrætspladser på linje med elevatortilsynet.

Målet må nok være at skabe klarere, enklere og mere overskuelige ansvarsregler for idrætsledere og eventuelt tekniske tilsynsregler for idrætspladser, så man så vidt muligt kan undgå lignende tragedier i fremtiden og berolige de frivillige idrætsledere med hensyn til deres straffe- og erstatningsretlige ansvar.

Svar (23/11 92):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har netop meddelt den pågældende idrætsleder tilladelse til at anke Vestre Landsrets dom i sagen til Højesteret.

Jeg må derfor allerede af denne grund afstå fra at foretage en vurdering af landsretsdommens mulige konsekvenser.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) *Forhandling om redegørelse nr. R 6:*

Fiskeriministerens redegørelse af 24. november 1992 om fiskeripolitikken.

(Redegørelsen anmeldt 24/11 92. Redegørelsen givet 24/11 92. Meddelelse om forhandling 24/11 92).

Forhandling

Henrik Dam Kristensen (S):

For ca. et år siden havde Folketinget en fo-